Ն. 945 — 1888 ՕՈՒԼԻՍ 15 ՇՈՒՐԱՄԱ — 1305 ՀՈԼԻՍԻ 18 — ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԹԵՐԹ

40 ԿԱՐՄ

ՀԱՅՐԱՏԻՐ ՀԱՐԳԻՅԼ

40 ԿԱՐՄ

ԲՈԼՈՐԻՑԻ ՄԻԼԻՈՆԻ ԹԻՒՀԱՄԱՐԻՑԷ ՍԱՐՕԱՖԻՑԷ ՎԷ ԻԼՄԻՑԷ

ԵՒՎՄԻ ԿԱՋԷՔԱ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԵՐԸ

	12 ԱՄԻՍ	6 ԱՄԻՍ	3 ԱՄԻՍ
ՍՈՒԱՄՈՎ	200 ՂՐ.	105 ՂՐ.	55 ՂՐ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէջիտիէ 20 ղրուշան

ԻՂԱՆԱՔ ԳԻՆԵՐԸ

Մէկ, Հինգ վէ Տասնմէկ սահմանագիր՝ դրչ. 6
Միւնտիր սահիֆէ 11ի 10ք. հա. » 3

Մէկատար նաֆիսյա տակիր պէնալէր Մէճլիսէնէ գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրաք իտտէ օլունմայաճագ տիր։

Ռարէխանէի, Սթամպոլա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումարո 20 ճիվէլէկեան մաթպասանա տիր։ Քեազիֆէի մէվատտ հագգընա կազէթանէն սահիպ վէ մէսուլը ՏՐԴԻՐԱՆ ՃԻՎԻԼԵԿԵՍԱՆ միւրաճաաթ օլունա։

ԻՖԱՏԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Գարիունը քիրամ հազարաթը թարաֆընտան իպրաղ օլընան թէվֆեճիւհ վէ բաղպէթին հագգը շիւքրանընը իլիա իթմէք իւզրէ, իտարէմիզին՝ կէրէք կազէթանէն միւնտէրիճաթընա, կէրէք խուսուսաթը սաբէրյէ հէր զէման նէ՝ տէրէճէլէրտէ տրգգաթ վէ իթինա իթմէքտէ օլտուղը մալիւմ տիր։

Կազէթամիզին համտ օլսուն քէսպ իթտիկի թէրագգիյաթ պու տիգգաթ ու իթինանըն նէթիճէսի օլուպ, ենինէ գարիունը քիրամ հազարաթընին թէվֆեճիւհինէ իսթիֆատէ իտէճէքլէր, վէ էվվէլինտէն ապօնէմիզ օլմայրպ, իլա տէփա օլարագ ապօնէ եաղըլանլար տախի տէրտսթը թապ օլան բօմանը իլա ճիւզինտէն իթիպարէն ախղ իտէճէքլէր տիր։

Կազէթանէն իչինտէ թէֆրիգա մագամէնտա նէյը օլունմագտա օլան բօման՝ տայմա տէվամ իտէճէք տիր։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Սատրազամ հազրէթլէրինին թահթը բիյասէթինտէ Շուրաի Տէվլէթ ըսի վէ Խարիճիյէ վէ Մէարիֆ նազիրլարը բաշլար հազարաթընտան միւրէքքէպ գօմիսիօնը ալի՝ տիւն ագտը իճիմիա իտէրէք, կէճ վագթա գատար Պուլկարիսթան մէսալի հագգընտա իճրաի միւզաքէրաթ իթմիշ տիր։

Կէչէն բաղար էրթէսի կիւնքի թարիխլէ Սօֆիատան ամիտէքի թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր։

«Բաղաճըզ թիւճճարանընտան օլուպ չէհրը մէզքիւր Եունան գոնսօլօս մէմուրը պուլընան Մ. Իլիօբուլօ՝ էվվէլճէ Պուլկար հիւքիւմէթինէ մալիւմատ վերմէքսիզին, Մ. Լանսլէր իլէ Մ. Պիտրբրը տաղա աշբրան Պէլովա հայտուտլարը իլէ մուխապէրաթա կիրիշմիշ տիր։ Հայտուտլարընն թաղէպ իթտիքլէրի թախլիս ազէսինին մըգտարը մուսալիէրէն վասէթասը իլէ անլաշըրմըշ տիր։ Հայտուտլար՝ ագչէտէն մատտա սիլահ, միւհիմմաթ, էլպիսէ վէ եէլէճէք տախի թալէպ իտիյօրլար։ Հիւքիւմէթ հայտուտլարընն մուխապէրաթընը դաթի իթմէքսիզին քէնտիլէրինի գօլլայօր։»

Նէյսրէ նամ Բուս կազէթասընին գավլինճէ, Աւսթրիա՝ Պագանլարտա թէվֆիի նուֆուզ իթմէք իչիւն Պէլովա-Վագարել խաթթընը գապթ իթմէյէ Պուլկարլարը քէնտիսի թէչվիգ իթմիշ իսիր։

Պ-ԼԷ-ՐԷ կազէթասընին յուլիս 21 թարիխլի նիւսխէսինտէ պէր վէճէհը ամի օգունմըշ տրը։

«Էվվէլքի բէնճէնպիհ կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա պիր գաչ քիշի՝ պաղը դատրնարլա պէրապէր Գենաճէվտա Մատամ հաքերին պիրախանէսինտէ օթուրմուշլար իքէն, Վասիլ հաճի Եօրտանօֆ նամընտա պիր չախս՝ տիկէր իքի քիշի իլէ պէրապէր օրայա կէլմիշլէր տիր։ Պունլար իւչիւ տէ ֆէնա հալտէ սէրխոշ օլմըգլարընտան, պիրախանէ սահիպսի՝ ինարա արթըգ իչկի վէրմէք իսթէմէմիշ տիր։ Պու ըէտտին իւզերինէ հաճի Եօրտանօֆ հիտտէթլէնէրէք, պիրախանէճի մատամայա քիւֆը ու հագարէթ իթմէյէ վէ օրատա հաղը պուլընան ահիկը գատընարին տախի նամուսընա ինթիգալ իթմէյէ պայշամըշը։

Պու մէնզարէտէ հաղը պուլընան Սօֆիա բօլիս միւտիրի՝ այադա գալդըգ, սահիրլէրինէ քիւֆը ու հագարէթի իթմէկէ հագգը օրատարդընը վէ գալդըգ կէնմէսինի մէրդում հաճի Եօրտանօֆա իսթար իթմիշ իսէ տէ, պու ատամ՝ իսթարը մէզքիւրէ իսթաաթ իթմէք չէօլլէ տուրսուն, ճէպկնտէն պիր ըէվօլվէր չրգարբդ, «պէն տէ սէնի արայօրրտրմ» տիէրէք Մ. Պաստամճիէֆին լուզերինէ իքի տէֆա ատէշ խտինճէ, բօլիս միւտիրի՝ գըլըճընը չէքիպ մուսալաթը մէրգումընն իւղերինէ հիւճում իթմիշ իսէ տէ, պու չախս արգասաշլարը յէլա պէրապէր գաչմըշ վէ լաքին ժանտարմալար մէրգումանը չաբուգ թուսմըշ տրը։

«Ճունը տախի պէյան իտէրիզ քի, նէ բօլիս միւտիրինէ վէ նէ սահիպիր քիմսէյէ գուրբուն իսապէթ իթմէմիշ տիր։ Միւթէճասրը՝ Սթամբուլիգ գալէմի մէմուրիյնը սապրգասընտան օլուպ, ուղղունընգլրգլարը սէպպիպսէ թարա օլունմըշ տրը։ Մէրգումախիրէն բայթախթընն բօլիս միւտիրլիկինտէ պիր խրտմէթ թալէպ իթմիշ օյուպ, լաքին Մ. Պաստամճիէֆ՝ պունը դաթիէն ըէտտ իթմիշ տիր։ Ռիվայէթէ կէօրէ, պու բէտտին ինթիգամընը ալմագ իւզրէ հաճի Եօրտանօֆ՝ ըէվօլվէրինի տօրտուրբպ կէլմիշ, Մ. Պաստամճիէֆ իլէ գավկա արանմըշ տրը։

«Միւթէճասրը իլէ ըէֆիգլէրի էան մահպուս օլուպ, իսթինթադ ու թահգիգաթա պաշլանմիշ տրը։»

ՊԱՐՕՆ ՀԻՐՇ

Հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ Պարօն հիրշ հիսապաթը մալիէսինին թէսվիյէսի իչիւն Պէրլին իսթինտի մահքէմէսի ըէխսի Մ. հիշէկէրին պէշինճի հաքէմ օլմասընը Պարօն տր հիրշէ թէբլիֆ իթմիշ օրմաղա, Պարօնը միւտարէլէյ՝ էվվէլքի կիւն Պապը Ալիյէ պիր թէլէկրաֆ չէքէրէք, թէքիֆը մէզքիւրը գապուլ իթտիկինի պէյան էյլէմիշ տիր։

Զանն օլունտրընա կէօրէ, մէսէլէյէ պիր էյիճէ վագքի օլան Պապը Ալի հուզուրա միւշավիրլէրինտէն իքիսի՝ յազըմ կէլէն մալիւմատ վէ իրգահաթը Մ. հիւշլէկէրէ թէպլիղ իթմէք իչիւն Պէրլինէ իզամ օլունճագլար տրը։

ՊԱՐԹԷՆ

Պարթընտան յուլիս 8 թարիխլի մաթպասանը պէր վէճէհը աթի եազըմըշ տրը։

Համիտի է գազասը գայմագամը իսմայիլ Հազգը պէյին գազամղա թահվիյիր մէմուրիյէթ իթմէսի՝ մուսալիէյէին տէրքեաբ օլան տիրաէթ վէ էհլիյէթի հասպիյէ մէմուրիյէթի վէ խօշնուտիյէթը ուսմուսիյէ մուճիպ օլմուշ տրը։ Պիր պուչուգ սէնէտտէն պէրու գազասը դաամմէ լաթը բէսմիյէսի եիւգիւ իւսթիւ վէ պիր հալը բէսիմանտէ գալմըշ էքէն, գայմագամը մուսալիէյէին հիմմէթլերիյէ հէր պիր ուսուր մէհմամէքքէն սրբասրնա գօնրմըշ, վէ մուսալաթը բէսմիյէ միհվերը լալբգընտա ճէրէյան իթմէկէ պայլամըշ տրը։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

ԲԷԹԷՐպուրկ 26 յուլիս

Ժ-ՆԻ-Լ ՊԸ ՍԷՆ ԲԷՆԷԲՊՈ-ՐԷ կազէթասը՝ տէվլէթը Օսմանիյէնին ԲԷԹԷՐՀՕՓ միւլգաթընտան տօլայը կէօյա տիւչարը էնտիշէ օլտուղընա տաիր օլան բիսյաթը թէքզիպ իլէ տէմիշ տիր քի, «Ռուսիա վէ Ալէմանիա իմբրաթօրարը պէնինտէ ախիրէն վուգուպլան միւլգաթը՝ էֆքեարը ուսմիյէյի թէէմին վէ հէր նէվ էնտիշէլէրի իզալէ իթմէք մագսատնէ միւսթէնի պուլունմասը, վէ էնտիշէն էնտիշէլէր եգաք ասլա արզու իտիլմէտիկի ճիւմլէյէ մալիւմ տիր։

(ՏԱՒԻԼԻՑԷ հավատիսաթը իչիւն սօղ սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլունա։)

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԻԶՄԻՐԵԱՆՑ ՎԱՍԻՑԷԹԻ ՎԷ ՍԱՀԱԿ-ՄԵՍՐՈՊ ՄԻՒՔԵԱՖԱԹԸ

Տիւնքի նիւսխէսիզտէ մուխթասար սուբէթտէ պէյան իթտիկիմիզ իւզրէ, տիւն Սրբոց Թարգմանչաց եօրթուսը օլմագ հասպիյէ սաաթ 4տէ Դալաթա Խորհրդարանընտա, մէրհում աղա Յովսէփ Իզմիրեանցը վասիյէթ իթտիկի Սահակ-Մեսրոպ միւքեաֆաթը էտէպիկէսինին (գրական մրցանակաբաշխութիւն) ըէսմը թէվզիի՝ Տեղապահ Սէֆէրեան Դեր. Տ. Սիմէոն Սրբազան հազրէթլէրինին նախագահութիւնը թահթընտա իճրա օլընըպ, Իզմիրեանց վասիյէթնամէսինին իճրասընա մէմուր գօմիսիօնը տաիմի ազալարընտան Մկրեան Արժ. Տ. Յովհաննէս աւագ քահանայ իլէ Նորատունկեան Գաբրիէլ էֆ. հազրէթլէրի վէ Կիւմիւեան Յովհաննէս էֆ. ըէսմը մէզքիւրտէ հազլը պուլունմըշլար տրը։

Քէզալիք աթիտէքի ըէհապին վէ զէվաթը սաիրէ տախի հազրը պուլունմըշլար տրը։

Տ. Մկրտիչ Սրբազան Խրիմեան
Տ. Գարեգին » Սրուանձտեանց
Տ. Յովսէփ Ծ. վրպպ. Այվազեան
Տ. Ղեւոնդ Ծ. » Փիրզալէմեան
Տ. Տաճատ » Ոսկանեան
Տ. Վահան » Յակոբեան
Տ. Յովհաննէս » Արշարունի
Տ. Խաչատուր քհնյ. Տ. Գաբրիէլեան
Սիմոն պէյ Մտքսուտ
Յովհաննէս էֆէնտի Նուրեան
Գաբրիէլ » Գաբրիէլեան
Յարութիւն » Մէրեէմզուլի
Յակոբ » Պօղնաքեան
Մարկոս » Աղաբէկեան
Յակոբ » Գուրզէն
Միհրան » Զօպանեան
Թորոս » Զուլայեցի
Յովակիմ » Յովակիմեան
Տիգրան » Եուսուֆեան
Կարապետ » Իւթիւճեան
Յակոբ » Արշակ
Մկրտիչ » Աճէմեան
Արփիար » Արփիարեան
Տիգրան » Կամսարական

Նորատունկեան Գաբրիէլ էֆ. հազրէթլէրինին թէբրիքի մուճիպլինճէ Մկրեան Արժ. Տ. Յովհաննէս աւագ քահանայ՝ բաբօրթօր գրաաթ իտուպ, պունտան ամիտէքի էսէրլէր՝ գօմիսիօնրաթ ագտիմ իտիլմիշ օլտրղը պէյան օլընմիշ տրը։

1.— ՀԱՅՈՑ ԳԻՐԸ։ Պու սէրլէվհա թահթընտա էլ եազըսը օլարագ պիր էսէրը նէֆիս օլուպ, Այէմանիանընն Իէնա չէհրի մէշհուր Տարիւլ ֆիւնունընտա ֆէրէսօֆլրգ թայէպսէսինտէն Պ. Իսահակ Յարութիւնեան թարաֆընտան գալէմէ ալընմիշ տրը։

Պու էսէրին թէագիգ ու թէֆթիշի հէր նէ գատար ալիմը մէշհուր Պ. Քերովբէ Պատկանեանա հէվալէ օլընմըշ իսէ տէ, մուսալիէյէ՝ հէքիմէրին թավսիյսի մուճիպլինճէ իքիսէնէ մէշղուլիյէթը իլմիյէ վէ էտէպիյէտէ պուլընմայաճաղը հասէպիյէ եէտագիգաթը մէզքիւրէյի իճրա իթմէմիշ օլարընընտան, էսէրը մէզքիւր՝ Ս. Էջմիածնէտ Օրմանեան Դեր. Տ. Մաղաքիա եպիսկոպոսա իրսալ օլընմըշ տրը։

2.—Պատմութիւն Պատկանոյց, 1600–1888։ Պու էսէրի փափագեան Վրդ. դանէս էֆ. գալէմէ ալարագ երզրումտան պու թարաֆա իրսալ իթմիշ, վէ Պ. Թորոս Զուլայեցի տախի էսէրը մէզքիւր իւզերինէ թէտգիգաթ ու միւթալէաթը հավի պիր մէզքիւպ եաղմըշ տրը։

3.—Աբուսաղայ Բարեաց։ Գավգասատտա Զոկ թապիր օլընան պիր գապիլէնին լիսանը օլուպ, Պ. Սարգիս Սարգիսեանցն էսէրը գալէմի տիր, վէ 1882աէ թապ օլընմիշ տրը։

4.—ՀԱՅՈՑԱՆ ԿԵԱՆ։ Պ. Յարութիւն Մելքոն Տուտուխեանցն էսէրի։

5.—Խոսն Նամէներ։ Դաղանճեան Կիրակոս էֆէնտինին էսէրի։

6.—Ոսոսա Հայոց Պատմութիւն։ Ա. Զարբէկեան Մարկոս էֆէնին էսէրի։

Պ. Իսահակ Յարութիւնեանցն էսէրի՝ Օրմանեան Սրբազան մարիֆէթիլէ վէ Գէորգեան ճեմարան մուալիմինինտէն Պալեան, Պալասանեան, Նահապետեան վէ Վարդանեանին խսթիչարէ վէ միւգաբէրէսիլէ թէտգիգ օլունըպ, բաբօրթօսը գօմիսիօնա իրսալ օլունմըշ, վէ պու բաբօրթօնրն նէթիյէսինի մէարէ՝ էրմէնիճէ հրուֆաթրն ֆէնիքէ (փիւնիկեան) հրուֆաթրնտան նէշէթ իթմիշ օլմասընտան իպարէթ պուլընմըշ տրը։ Օրմանեան Դեր. Տ. Մաղաքիա Սրբազանն մէզքիւր բաբօրթօսընտան անպաշըլտըղընա կէօրէ, Պ. Յարութիւնեանցն «Հայոց Գիրը» սէրլէվհալը էսէրի՝ Ալէման, Ֆրանսըզ, Ռուս վէ սաիր Եվրոպալը մուալիմ լէրին խիւլասաի էֆքեարը օլուպ, էսէրին նիհայէթինէ մուէլլիֆը մումիլէյհ զէնտի էֆքեարընը տախի զամ ու իլավէ իթմիշ տիր։

Գօմիսիօն՝ պու էսէրի միւքեաֆաթա (մցանակ) լայըգ կէօրէրէք, պունա թախսիս օլունան թէքմիլ 600 ռուպլիսի, եանի 60 Օսմանլը լիրասը գատար մէպլաղը՝ իքրամիյէ օլարագ մուէլլիֆի Պ. Իսահակ Յարութիւնեանա իհտա էյլէմիշ տիր։

Մկրեան Տ. Յովհաննէս հայր՝ էսէրը մէզքիւրրն թապ ու նէշրի իչիւն մուէլլիֆի իլէ մուխապէրէ վէ միւզաբէրէ օլընաճաղընը պէյան իթմիշ տիր։

Պու բասիմէնին խէթամընտա Սրբազան՝ խրատը մէգալ իտէրէք, Իզմիրեանց վասիյէթնամէսի գօմիսիօնրն՝ վասիյէթնամէի մէզքիւրը հարֆիյէն իճրա իթմիքտէն մատտա միւսթահգագը միւքեաֆաթ օլան ասարը գալէմիյէյի տախի լաբգը վէճէյէ թագտիր իտէպիլտիկենի եատու թիզքեաբ իլէ, Ազգ. Վարչութիւն նամինա գօմիսիօնը մուամիլէյհէ պէյանը թէչէքքիւր իթմիշ տիր։

Պատէհու հուզղարա շերպէթլէր իքրամ օլընըպ, պու էսնատէ Խրիմեան Ամէն. Տ. Մկրտիչ Սրբազան՝ իտարէի քէյամ իտէրէք, թէէլիֆաթ զանն օլընան ասարրն թէէլիֆաթ օյմատրղընը տերմիյան իլէ, «Պատմութիւն Պարսկահայոց» նամ էսէրին մուէլլիֆի Փափազեան Վրդանէս էֆէնտիլէ տախի պիր էսէրը թէչվիդ օլմագ իւզրէ մէպլաղը մէզպուրտէն պիր մրգտատ հիսսէ չըգարմագ լազըմ կէլտիկինի պէյան իթմիշ տիր։

Գունը միւթէագըպ Քաղ. Ժողով Ատենապետի Մաքսուտ Սիմոն պէյ էֆ. հազրէթլէրի՝ իրատը նուրգ իտէրէք, վասիյէթնամէսէր իլէ ասհասը խայր ու համիյէթ հագգընտա պէյանը էֆքեաբ վէ միւթալէա իթմիշ, վէ տախի գօմիսիօնրն վազիֆէսինէն պահս իտէրէք, պու գօմիսիօնրն՝ վասիյէթնամէ ահքեամընը հարֆիյէն իճրա իթտիկինի պիլպէյան, անրն քէմալը սեպաթ վէ պիլթարաֆի իլէ վազիֆէսինէ տէվամ իթմէքտէ օլմասընտան սօնրայը պէյանը թէչէքքիւր իթմիշ տիր։

Նուրեան Յովհաննէս էֆէնտի հազրէթլէրի՝ իրատը քէյամ իլէ, դարթպը թէսատիֆաթտան օլարագ պու կիւն էրմէնիճէ հրուֆաթրն մուճիտլերի Ս. Սահակ վէ Մեսրոպրն եօրթուսը օլուպ միւքեաֆաթէն թախսիս օլընան իքլամիյէնին տախի հրուֆաթը մէզքիւրէ հազգընտա պիր էսէր գալէմէ ալան պիր մուէլլիֆէ իթմ իտիլմէքտէ օլտրղը պէյան իթմիշ տիր։

Մկրեան Արժ. Տ. Յովհաննէս աւագ քահանայ՝ Փափազեան Վրդանէս էֆէնին գալէմէ ալտրղը էսէր Զուլայեցի Պ. Յովհաննիսեանցն գըրաբար եուղտրղը թարիխին այխարհաբար թէրճէմէսի իտուկինի Խրիմեան Սրբազանա ճէվապէն պէյան իթմիշ տիր։

Նորատունկեան Գաբրիէլ էֆէնտի հազրէթլէրի տախի պէյանը էֆքեաբ իտէրէք, իչպու թէվզիի միւքեաֆաթ ըէսմինին պու սէնէ կէչէն սէնէքինտէն ֆազգ պուլընտրղընը, չունքի պու սէնէ պէրաի թագտիր գօմիսիօնա տահա միւհիմմ ասար ու թէէլիֆաթ իրսալ իտիմիշ օլտրղընը մաէլմէճունիյէ գիբր իլէ, կէլէճէք սէնէ տահա ալա վէ նէֆիս էսէրլէր իրսալ օլընաճաղընա պէյանը իւմիտ էյլէմիշ տիր։

Սաաթ 5տէ ճէմիյէթ խիթամ վէրիլմիշ տիր։

Իքրամիյէնին եալընը «Հայոց Գիրը» սէրլէվհալը էսէրէ վէրիլմէսինէ սէպէպ չու տրը քի, «Հայոսդանի կեանք» վէ «Ոսոսա Հայոց Պատմութիւն» նամ էսէրլէր հէնուզ թէքմիլ օլմամըշ, վէ «Խոսն Նամէներ» վասիյէթնամէնին ահքեամընա թէխմամըյա մուսաղրգ պուլընմամըշ վէ «Աբուսաղայ Բարեաց» տախի 1882 սէնէսինտէ թապ իտիլմիշ օլուպ, օ զէմանտան պէրու 6 սէնէ միւրուր իթմիշ, վէ լաքին վասիյէթնամէտէ, թագտիմ օլունան էսէրին թարիխը թապը՝ իքի սէնէսէն զիյատէ էսկի օլմամասը մէշրուութ պուլընմըշ տրը։

Երմէնի Գաթօլիք մուվագգաթ իտարէ մէճլիսի՝ տիւնքի կիւն ագտը իճթիմա իտուպ, միւթէպէրան մէճլիսի ինթիխապաթը էյիւն քիլիսէ ավուլարընա ասըլմըշ օլան վէ կէչէն բաղար կիւնիւ աշաղը պլրան գուրա գուրթուլարընը քիւշատա, էֆքրատը էհալիյէ իրսալ օլընան 2000ի միւթէճավուզ ինթիխապ թէգզիրէլէրինէ մուգապիլ գուրթուլարտան չըգան 978 գատար գուրա բուսուլարընը թաատատ իթմէք իչիւն մէզքիւր բուսուլարը զըմ պալարարագ, իչպու գուրա քեաղըտլարընը պունտան էվվէլ էֆքրատը էհալիյէ կէօնտերէն գօմիսիօնը մահսուսա իրսալ էյլէմիշ տիր։

Հալ պու քի միւնթէխիպլէրէ իրսալ օլընան թալիմաթնամէլէրտէ, գուրալարը (քուէ) մէճլիսը իտարէ հուզուրընտա թաատատ օլընաճաղը պիտիրիլմիշ օյմաղլա, չիմտի մէզքիւր թալիմաթնամէ ահքեամընա մուդայիր օլարագ ինթիխապ թէզքէրէլէրինի կէօնտերէն գօմիսիօնտա թաատատ իտիրմէսի՝ էֆքրատը ճէօմաթտան քիմսէյնէ գապուլ իտէմէյէկի պիր մատտէ օլտրղտան մատտա, պու խուսուս իլա գարարտան տա նիւքիւլ տիմէք օլտրղընտան, պիր թագրմ գիլ ու գալէ սէպէկլէթի վերմէսի իհթիմալտէն օլան պու գարարտան սարքը նագար օլընարագ, եինէ իտարէ մէճլիսի հուզուրընտա գուրալարընն թաատատ օլընմասը՝ մէրճիթինտէն ինթիզար օլունուր։

Տիկեր թարաֆտան ալտրղըմրդ մալիւմաթա կէօրէ, գօմիսիօնը մէզքիւրը Ադենաուէր (՞) Պաշչեան վարդապետ՝ թաատատը գուրա մուամէլէսի իչիւն Ս. Յովհան Ոսկերերան քիլիսէսինտէ վէ հէմ տէ կէճէ վագթը ագտը իճթիմայէ գարար վէրմիշ իմիշ։ Պու խուսուս քիւլլիյէն մէրտուտ տրը։ դիրա Բաթրիգխանէյէ ախտ ուսմուր ու մէսախիսն՝ Բաթրիգխանէտէ բուլէթի ճաղը օլտրղը կիպի, Բաթրիգխանէտէ տէ համտ օլսուն պու իշ իչիւն վասի օտտա վէ տախիրէլէրին գրթլրը եօգտրը։ Հէլէ թաատատը գուրա կիպի պիր մուամէլէյինն կէճէ վագթի իճրասընա կէլինճէ, պու խուսուս քեամիլէն մուդայիրը ուսուլ օլուպ, պիր թագրմ սրդրլթրյը մուճիպ օճաղընա չիւսկէճ եօգ տրը։

ԱԶԴ

Յառաջիկայ կիւրակէ որ է յուլիս 17 յէյուպ Ս. Աստուածածնայ եկեղեցւոյ տօնախմութիւնը ըլլալով Դեր. Խորէն Սրբազան Նար Պէյ հանդերձեալ է Ս. Պատարագ մատուցանել։

Խորհուրդս ծանուցանելով զայս, յոյս մեծ ունի թէ բարեպաշտ ազգայինք պիտի փութան գալ լսել զհոգեշունչ բանս Աստուածաբան և բանիմաց Արքեպիսկոպոսին։

ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ
Վ. Ատենադպրի Ատենապետ
Ա. Քէօսէեան Ա. Ճէֆէֆեան
15 յուլիս 1888
Էյուպ

ՄԷԶՊՈՒՐԵԱՆ

ԴՐՉԱՐ ՄԷԹԹԷՊԻՆԻՆ ԹԷՎՖԻԻ ՄԻՒՔԵԱՖԱԹ ԸԷՍՄԻ

Եվվէլճէ իլան օլընտրղը վէճէրէ, Իսկիւտարտա Իճատիյէտ քեսին Մէզպուրեան գրչար մէթթէպինին թէվֆիի միւքեաֆաթ ըէսմի տիւնքի ըէնճէնպիհ կիւնիւ Մուրատանց Ֆ. Մեքիսեդեկ Սրբազան հազրէթլէրինին Նախագահութիւնը թահթընտա բէք մուանթան պիր սուբէթտ իճրա իտիլմիշ օլմաղլա, կազէթամարդին միւսաատէսիպլիկինէ մէպնի զիյնէթը մէզքիւրէնին թաֆսիլաթը եարընքի Նիսսէմիպտէ նէյը օլընաճաղընը իխթար իտէրիզ։

ԱՕՆ ԲՕՍԹԱ.

ԻՔԻ ԻՄԲԷՐԱԹՕՐԼԱՐԸՆ ՄԻԽԼԱԳԱԹԸ

Ալէմանիա իմբէրաթօրը Իքինճի Կիյեօմ իլէ Ռուսիա Զարը Իւշիւնֆիւ Ալէքսանտրին միւլագաթլարընա տաիր տիւնքի նիւսխէմիզտէ, չարէշնպէհ կիւնիւ կէլէն Եվրօբա կազէթալարընան նագլէն պիր ազ թաֆսիլաթ ատրմ իթմիշ իսէք ատ, տիւնքի Վարնա բօսթաբլյա մէվրուտ Եվրօբա կազէթալարընտա տահա զիյատէ թաֆսիլաթ միւնտէրիճ օլտըրընտան, թաֆսիլաթը մէզքիւրէյի տախի պէր վէճհը աթի նագլ ու տէրճ իսէրիզ.

Բէթէրսպուրգ 20 յուլիս.— Տիւն ագշամ սաաթ 4տէ Հոհենզոլէրն սէֆիրէսի՝ իմբէրաթօր Կիյեօմ իլէ մայէթինի համիլ օլտըղը հալտէ Դրօնշթատ լիմանընա տուխուլ իթմիշտիր։

Զար՝ Ռուս տոնանմաբընրն իլէրու�սինտէ Ալէքսանտրէ նամ թէնէզզիւճ վաբօրընտա պուլունտըղընտան, տէրհալ վաբօրը մէզքիւրընրն պաշ թարաֆընա կիտէրէք իմբէրաթօր Կիյեօմը սէյրամմամշ, վէ իմբէրաթօր տախի Հոհենզոլէրն սէֆիրէսինին պաշ թարաֆընա կիթմիշ տիր։

Պիր գաչ տաղիգա սոնդրա Իքինճի Կիյեօմ՝ Ալէքսանտրէ վաբօրընա չըզըպ, օրատա իքի հիւքիւմտարլար պիրպիրինի գուճաղլամշլար տըր։ Պիրճիւմէ սէֆիռնտէն թօրլար էնտախթ օլունտրը հալտէ, Զարըն թէնէզզիւճ վաբօրը եօլա չըգմշ վէ սաաթ պէշ պուչուգտա Բէթէրհօֆա միւվասէլէթ իթմիշ տիր։

Զար՝ էկլը նօար նիշանընրն կրան գօլտոն ըւթպէսիլէ Բուսիա իւնիֆօրմասընը համիլ պուլունըպ, Իքինճի Կիյեօմ տախի Ռուսիա խասա ասքէրլինն կրընտատէ ասքէրի իւնիֆօրմասընը լապա պուլունմագտա իսի։ Իսքէյէյէ միւվասէլէթ օլունտրգտա, Ռուսիա իմբէրաթօրիցասը օրատա պէքլէմէքտէ օլտըղընտան, իմբէրաթօր Կիյեօմ՝ սէրիան իսքէյէ թախթասընտան կէչիպ միւչարէյէյհա իմբէրաթօրիցանընն էօնիւնտէ քէմալը թէկտու իլէ պաշընը էյէրէք էլինի պուս իթմիշ տիր։ Եէչիլ վէ պէյազ իւնիֆօրմալը ասքէրը պահրիյէտէն միւթէչէքքիւլ մայէթ պէօլիկիւ՝ սաքպէսթէի սէլամ ու իհթիրամ օլտրգտան սոնրա արապալար իլէրիյէ տողրու կէչիպ, պիրինճի արապայա իքի իմբէրաթօրլար վէ իքինճիյէ Ռուսիա մէլիհատը իլէ բրնէս Հանրի բաքիպ օլմուշլար տըր։ Ռուսիա իմբէրաթօրիցասը՝ եաբա եալընը տէօրթ պէկիրլի պիր արապայա բաքիպէն մէզքիւր արապալարընն արգասը սրրա կիթմէքտէ օլուպ, պատէհու կրանտիւքլէր, Մ. տը Կէրս, գօնթ Հէրպէրթ տը Պիզմարգ վէ տիկեր մայէթ մէմուրլինի կիթմէքտէ պուլունմշլար տըր։

Արապալարա բաքիպ օլտրգտան սոնդրա Բէթէրհօֆ սէրայընա տողրու կիտիմիշ տիր։ Սէրայը մէզքիւր բիշկեսհընտա գրմմընը իւնիֆօրմալը պիր միֆրէկդէ Զէրքէս ասքէրի սաֆսպէսթէի սէլամ օլմուշ, վէ ադշամ օ սէրայտա պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլունմշ տըր։

Մէմուլ օլունտրը իւզրէ զիյաֆէթը մէզքիւրէտէ հիչ պիր իտարէի ագտահ վուգու պուլմամշ տըր։ Սաաթ 10տա Ռուսիա իմբէրաթօրիցասը իլէ իմբէրաթօր Կիյեօմ՝ կրանտիւգ Վլատիմիր վէ զէվճէսի իլէ պէրապէր կէզմէյէ չըգմշլար տըր։

Բէթէրսպուրգ 21 յուլիս.—Բէթէրհօֆ սէրայընտաքի ֆամիլեաճա զիյաֆէթտէն սոնրրա Զար՝ եաբաեանընզ պաղչէնին ուճընտաքի Ալէքսանտրի սէրայընա կիթմիշ, վէ պիր ազ սոնրա իմբէրաթօր Կիյեօմ իլէ Ռուսիա իմբէրաթօրիցասը, բրնէսհանրի, կրանտիւգ Վլատիմիր վէ զէվճէսի՝ չայ իչմէք իւզրէ Զարըն արգասը սրրա մէզքիւր սէրայա կիթմիշլէրտիր։ Սաաթ 11տէ իմբէրաթօր Կիյեօմ իլէ պիրտատէրի բրնէս Հանրի՝ Բէթէրհօֆ սէրայընա ավտէթ իթմիշլէր տիր։

Տիւն սապահ սաաթ 10 պուչուգտա իմբէրաթօր Կիյեօմ իլէ բրնէս Հանրի՝ գօնթ Հէրպէրթ տը Պիզմարգ վէ մայէթը սաիրէ իլէ պէրապէր Ալէքսանտրէ վաբօրընա բաբիպ օլարագ Բէթէրսպուրկա տողրու եօլա ըվան օլմուշլար տըր։ Միւչարէլէյհիմ՝ լիմանընը էօն թարաֆլարընա միւվասէլէթ իթտիրլէրինտէ, սանտալարա բաքիպէն Բէթրօ—Բալթ գալէսինէկիթմիշլէր տիր։ Բրնթըմըն իւզրինտէ բէք ազ էհալի թօրլանմըշ օլուպ, քէօբրիւլէր Ռուս վէ Ալէման պայրաղլարը յլա տոնատրըմըշլար խոլ։ Իմբէրաթօր Կիյեօմ՝ Զար Իքինճի Ալէքսանտրին մէզարընը զիյարէթ իտուպ պիր կրանթա վազ իթտիքտէն սոնրա, կրանտիւքլէրէ վիզիթա վէրմէք իւզրէ Օրանիէնպօմա ազիմէթ իթմիշ տիր։

Ագշամ թաամտան սոնրա Զար իլէ Իքինճի Կիյեօմ՝ Գրանօք—Սէլօ օրտուկեահընը կիտիպ զիյարէթ իթմիշլէր տիր։ Ասաքիր սրրա պայրագլարը էօնիւնտէ տիզիլմիշ օլուպ, բէսմը կէչիտին իճրասընտան սոնրա Ալէմանիա իմբէրաթօր՝ ֆախրի գօմանտանը պուլունտըղը ալայրն զապթանընը իսթէմիշ տիր։ Օրատա չայ իքրամ օլունտրգտան սոնրա, իքի քիւչիւք զապիթ թարաֆընտան ագշամ տուվաղը գրաաթ օլունմըշ տըր։ Իքի իմբէրաթօրլար՝ պիրճիւմէ ալայ մուզիգալարը թէբրէնիմսազ օլտրգլարը հալտէ արապայա բաքիպէն ավտէթ իթմիշլէր տիր։

Բէթէրսպուրգ 21 յուլիս.— Եունան գրալիցասը Օկա՝ Գրանօք—Սէլօ օրտուկեահընտա իմբէրաթօր Կիյեօմա վագը օլան բէսմը գապուլտէ հապրը պուլունմշ տըր։

Իմբէրաթօրլար՝ մայէթը միւթէատտիտ իլէ օրտուկեահա միւվասէլէթ իթտիրլէրինտէ, պիրճիւմէ ալայլարընն ասքէրի մուզիգալարը՝ Բրուսիա մարշընը չալմըշ վէ պիրճիւմէ հուզզար թարաֆընտան «հուրրա» պաղրըմշ տըր։

Բէսմը կէչիտէն սոնրա հիւքմտարլար՝ գօնսէրի իսթիսա իթմէք իւզրէ խանէտանը իմբէրաթօրլարը մէնսուպէ բրէնսէսլէրին պուլունտըգլարը չատրրա տուխուլ իթմիշլէրտիր։

Ալէմանիա իմբէրաթօրը՝ օրատաքի խասսա ասքէրի գօմանտանը բրէնս Ալէքսանտր տ'Օլտէնպուրկա էկը Նօար Նիշանընը իթա իթմիշ տիր։

Սաաթ 9տա թօրլար էնտախթըլա պէօյիւք պիր ագշամ եօղլամասը իճրա օլունրպ, պատէհու հիւքմտարլար Գրանօք-Սէլօ սէրայընա ազիմէթլէ, օրատա բէսմի պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլունմըշ տըր։

Բրէնս Հանրի՝ Ռուսիա 33ինճի տրբակօն ալայընա գօմանտան նասպ օլունմըշ տըր։

Բէթէրսպուրկ 22 յուլիս.— Տիւն Դրանօք-Սէլօտա պէօյիւք բէսմը կէչիտ իճրա օլընրպ, պունա 40,000 քիշի գատար, եանի 60 թապուր բիյատէ, 51 պէօյիւք սիւվարի վէ 178 գրմա թօր տախիլ օլմուշ տըր։

Իքի իմբէրաթօրլար՝ Ռուսիա ժէնէրալ իւնիֆօրմալարընը լապա օլտրգլարը հալտէ պէկիրէ բաքիպ օլմուշլար իսի։ Ռուսիա իմբէրաթօրիցասը իսէ ալթը պէկիր գօշուլը աչրգ պիր ֆայթօնա բաքիպ օլմուշ իսի։ Իքինճի Կիյեօմ՝ միրալայը պուլունտրը Վիլօրկ ալայընա էն էվվէլ բէսմը կէչտ իճրա իթտիրիպ, պատէհու ումուտ կէչտ պաչլամըշտըր։ Զար՝ քէնտի Զէրքէս խասսա ալայը պաչընա կէչմիշ վէ Ալէմանիա իմբէրաթօրը էօնիւնտէն կէչտ բէսմի իճրա իթմիշ օլտրղընտան, իմբէրաթօրը միւշարէյէյհ՝ պու իլթիֆաթը նակէհանիտէն զայէթէ միւթէասիր օլարագ Զարա քէմալը խիւլուսը գալալէ պէյանը թէչէքքիւր իթմիշ տիր։ Ռուսիա վէլիհատը՝ եիւզպաչրը պուլունտրը կրընատիէ պէօյիւկինն պաչընտա, վէ կրանտիւքլէր տախի՝ քէնտի ալալարընն էօնիւնտէ պուլունմագտա իտիլէր։

Իմբէրաթօր Կիյեօմ՝ քէմալը տիգգաթլա ասքէրին պիրճիւմէ հարէքեաթընը սէյր ու թէմաշա իթմիշ, վէ Ռուս բիյատէսինին ալրը ատրմ ալրընա պիր ազ թէճաճիպ իտուպ, եիւրիւյինն տօղրուլրընը թահսին իթմիշ, վէ լաքին սիւվարի ասքէրի՝ ատի պիր գօմանտա իլէ քէմալը իւմմ ու ինթիզամլա լինրէն տէօրենալա կէչիրիկինտէն, իմբէրաթօր էն զիյատէ սիւվարինին կէչիտնէ իսթիլրապ իթմիշ տիր։

Բէսմը կէչտին խիթամընտա Զարա մախսուս օլան չատրրտա հարպիճէ պիր դահվալթը թէրթիպ օլունրպ, պունտա պիրճիւմէ գօլ գօմանտանլարը հապրը պուլունմըշլար տըր։ Զար՝ իմբէրաթօր Կիյեօմ իչինն իտարէի ագտահ իթմիշ օլտուղընտան, իմբէրաթօր տախի Ռուսիանը իւզրէ մուգապէլէ իթմիշ տիր։

Էօյլէնտէն սոնրա իմբէրաթօր Կիյեօմ իլէ բրնէս Հանրի՝ Բավլովգտտ Եունան գրալիցասընա վիզիթա վէրմիշլէր տիր։ Եունան վէլիհատընրն՝ իմբէրաթօր Իքինճի Կիյեօմին հէմշիրէլէրինտէն պիրիրլէ իլտիվաճը սէօզիւ էլան սէօյլէնիյօր։

Ագշամ իմբէրաթօր՝ Բէթէրսպուրկա ատիմէթ իտուպ, Ալէմանիա սէֆիրի Մ. տը Շվէյնիցին քէչտէ իթտիկի զիյաֆէթտէ հապրը պուլունմշ, վէ պատէհու Բէթէրսպուրկտա մուգիմ Ալէման միւթէպէբանընը գապուլ իթմիշ տիր։

Սէֆիռնը հարպիյէ բէսմը կէչիտի պու կիւն Գրանշթատ լիմանընտա վուգու պուլաճագ, վէ եա բաղար էրթէսի վէ եախստ էն չոզը սալը սապահընը իմբէրաթօր՝ Սթօգօլմա կիտէճէք տիր։

(Իմբէրաթօրըն սալը կիւնիւ չէհրը մէզքիւրէ հարէքեթ իթտիկինի տիւն թէյէկրաֆ խտպէր վէրմիշ տիր։)

Բէթէրսպուրկ 23 յուլիս.—Գրանօք-Սէլօտա իճրա իտիլէն բէսմը կէչտէն վէ պիր քէօչքտ թէրթիպ օլանն զիյաֆէթտէն սոնրա Զար՝ գօնթ Հէրպէրթ տը Պիզմարգ իլէ պիր քէօչէյ չէքիլիպ խալը միւքալէմէտ պուլունմշլար տըր։

Բուսիա իմբէրաթօրը՝ բրէնս տը Պիզմարգը ահվալը սրհհիյէսի հագգընտա մախտուտմընտան թէքրար թէքրար մալիումաթ խսթէյիպ բրէնսը միւշարէյէյհ հագգընտա հիւսնիւ թէվէճճիւհ իպրազ իթմիշ տիր։

ՍԸՐՊԻՍԹԱՆ

Պէյկրատ 21 յուլիս.— Պէյկրատ մէթրօբօլիտի իլէ Զայչար բիսգօբօսընտան պաչգա սաիր պիրճիւմէ Սըրպիսթան բահիպլէրի՝ դրալըն գըբալիցայը պօչամագ իտտասընը բէտտ էյլէմիշլէր տիր։ Պէյնէլ էհալի հէյէճանը ազիմ մէվճուտ տըր։

Պէյկրատ 22 յուլիս.—Գրալըն գըբալիցայը պօչամասընա էքսէր ռուհպան թարաֆընտան մուխալէֆէթ կէօսթէրիլմէսի իւզրինտէ Պէյկրատ մէթրօբօլիտի Մօնսէնեէօր Թէոտոս՝ գրալա մահքէմէի ռուհանիյէ վէ եախօտ քէնտիսինին թէչքիլ իտէճէյի Սինոդ մէճլիսինէ միւրաճաաթ իթմէսինի թավսիյէ իթմիշ տիր։ Մէթրօբօլիտը մուսաիլէյհ՝ պունտան էվվէլ Պէյկրատ մէթրօբօլիտի օլուպ Ռուսիա թարաֆտարը օլտրղը ճիհէթլէ թարա իսրիմիշ վէ Լուսիանըն Քիէֆ չէհրինէ իրթիճա էդէմիշ օլան մէթրօբօլտին եէրինէ պունտան 3 ոէնէ էվվէլ նասպ իսրիմիշ օլուպ, անասրլ Մաճառ Սըրպլարընտան տըր։ Մահքէմէի ռուհանիյէ թէչքիլ իսրէճէք օլսուր իսէ, գրալիցայը իսթիճվապ իթմէք իչինն Լա Հէյ չէհրինէ պիր մէպուսը մախսուս կէօնտէրմէք իգթիզա իտէճէք տիր քի, պու քէյֆիյէթ իչին բէք զիյատէ ուզանմասընա սէպէպ օլաճագ տըր։ Հալ պուքի, գրալ պու պապատ բէք սապրըսըզլըգ էսէրի կէօսթէրմէքտէ օլտրղընտան, իչին ուզունուզատրյա տէվամ իտիպ կիթմէսինէ բէք զօր թէկհամմիլ իտէպիլէճէք տիր։ Ֆագաթ բուհպանընն միւմանաաթը վագրասընա նազարէն, պունա թէհամմիւլտէն պաչգա չարէ եօգ տըր։

Գրալ՝ պիր տահա էվէլնմէք ֆիքրինտէ պուլունտրղընա տաիր զուհուր իտէն բիվայաթը թէքզիպտէ տէվամ իտիյօր։

Պէյկրատ 22 յուլիս.— Բիվայէթ կէօրէ, Ալէմանիանընն Պէյկրատ սէֆիրի գօնթ Պրայ՝ գրալ Միլանը եէնիտէն ազտր իդտիվաճա թէչվիգ էյլէմէքտէ տիր։ Ալէմանիա քիչիւք հիւքիւմէթլէրինտէն պիրիսինին խանէտանընա մէնսուպ պիր բրէնսէ՝ Սըրպիսթան գրալիցայընընը թավսիյէ իտիլմիշ իմիշ։

Լա Հէյ 22 յուլիս.—Գրալիցա Նաթալի՝ Պրիւքսէլ թարիգիյլէ տիւն ագշամ սաաթ 7½տա Լա Հէյէ միւվասէլէթ էյլէմիշ վէ Հինտիսթան օթէլինէ նազիլ օլմուշ տըր։ Խալգ՝ միւշարէյէյհա հագգընտա իպրազը հիւքմէթ վէ բիայէթ իթմիշ տիր։ Պրիւքսէլէ գատար գրալիցանընն բէֆագաթընտա պուլունմշ օլան բրէնսէս Կիգա՝ պիր գաչ կիւնէ գատար չէհրիմիզէ կէլէճէք տիր։

Մօսգուա 22 յուլիս.— Մօսքովսէյ Վեդոմոսթի կազէթասը՝ գրալիցա Նաթալինն Ալէմանիա թօրաղընտան թարտ իտիլմէսինէն պահսլա, գըբալ Միլանը պու մուամէլէսի սոն տէրէճէ տէնէթքեարանէ պիր մուամէլէ օլտրղընը պէյան էյլէյօր։

Կոր-կազէթասընրն Պէյկրատ մուխպիրինէն ալտրղը պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Սըրպիսթանտա ժէնէրալ հօրվաթօվիչ վէ ժէնէրալ Կրուիչ կիպկ ասհապը նուֆուզ զէվաթ՝ շիմտիքի հէյէթը վիւքելա ալէյհինտէ պուլունարագ, գրալըն տէվրիրվէսինի վէ 12 եաչընտա պուլունան վէլիհատսինը բիւչտէ վասըլ օլրճայա գատար հէյէթը նիյապէթ թէչքիլինի թէքլիֆ խտճէքլէր իսիչ։ Էհալիյէ իսեանա տավէթ իթմէք իւզրէ Սըրպիսթանըն պիրճիւմէլ քէօյ վէ գասապալարընտա պէյանամէլէր տաղըմը տըր։ Վէլիհատ բրէնսի ալմագ իւզրէ Վիսպատէնէ կիթմիշ օլան հարպիյէ նազրը ժէնէրալ Բրօթիչ՝ Պէյկրատտա էհալի թարաֆընտան եուհայա ալընմըշ տըր։

Բուսիա թարաֆտարանընրն բէհալերի՝ էլէէվմնէգարէթ թահրինտա պուլունտրբրմագտա օլուպ, բէյնը վիւքելա Մ. Գրիսթիչին պունկարը Սըրպիսթանտան թարտ իթմէք էֆքարընտա պուլունտրը բիվայէթ օլընըյօր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԷ

Ալէմանիանրն Էրֆուրթ չէհրինտէ վագը Էսլիհա ֆապրիգասը իչին պիր խալը եէնի ամէլէ գատտ ու թահրիր խտիրմիշ տիր։ Բիվայէթէ կէօրէ, Ալէմանիա ասքէրի իչին 18 միլիմէթր չարընտա վէ 3000 մէթրօ ուզաղա գուրշուն ատաան զայէթ խաֆիֆ պիր թիւֆէնք իսալ իտիլէճէք տիր։

Ինկիլթէրա ռէխոր վիւքելասը սապրգ Մ. Կլատսթօն՝ թէղէվվիւճ իտելիտէն պէրու 50 սէնէ միւրուր իթմիշ օլմաղա, գարիպէն Լօնտրատտա «ալթուն տուիւնիս» նամը իլէ պիր չէհրային իճրա օլունճագ տըր։

Լօրտլար վէ Մէպուտան մէճլիսլէրի ազասընտան պիր խալլըը՝ պու միւնասէպէթլէ միւչարէլէյհէ վէ զէվճէսինէ հէտիյէլէր թագտիմ իտէճէքլէր տիր։ Պիր դաչ մէպուս՝ Մ. Կլատսթօնա զէվճէսինին վէ զէվճէսինէ տախի Մ. Կլատսթօնըն ըսսինի թագտիմ էյլէյէճէքլէր տիր։

Մասուատան իչար օլունտրղընա կէօրէ, Եունան հիւքիւմէթի՝ Մասուատա մուգիմ Եունանլըլարա՝ Իթալիանլարը թալէպ իթմէքտէ օլարագլարը վէրկիլէրի թէհտիյէ էյլէմէլէրինի թավսիյէ էյլէմիշ տիր։

Ֆրանսա ռէխոր ճիւմհուրը Մ. Դարնօ՝ կէչէն ճուսսա էրթէսի կիւնիւ Ֆրանսանընն Վիզիլ չէհրինէ ազիմէթ խտուպ ֆէվգէլատէ ալգըշլար իլէ գապուլ օլընմըշ տըր։ Մ. Դարնօ՝ քէնտիսի իչին վուգու պուլան պիր իտարէի ագտահա ճէվապէն Ֆրանսա օրտուսընը ֆէվգէլատէ մէտհ ու սէնա իթմիշ վէ տէմիշ տիր քի,

«Օրտու՝ հէմ օրտու վէ հէմ ատ միլլէթ տիր։ Իճրաի վազիֆէյէ տավէթ օլընտրը կիւն պու վազիֆէյի հագգը իլէ իյիթա իտէճէք տիր։»

Մ. Դարնօ՝ Բօման վէ Վալանս չէհհիրլէրինտէ տախի ալգըշլարա գապուլ օլընմըշ տըր։

Ամէրիգա կազէթալարընն պէյանընա կէօրէ, Ամէրիգա սիյահ ատտմարը պէյնինտէ էլէէվմ պէօյիւք պիր հէյէճան հիւքմէրմա տըր։ Ախիրէն քէնտի քէնտիսինէ գարա Մովսէս նամը վէրէն պիր չախս ղուհուր իտուպ, մէրգում՝ Ամերիգա սիյահլարընը գուրթարաճաղընը վէ Ամերիգատաքի սիյահլարը քէնտի էսկի վաթանլարընա, եանի Ամերիգայա կէօթիւրէճէյինի իստտաա իթմէքտէ իմիշ։

Իչպու Ամերիգալը Մէչտի 62 եաշընտա վէ ժիլ Մօս նամընտա օլուպ Ինտիանա էյալէթինին Էվանսվիլ չէհրինտէ մուգիմ իմիշ։ Մէրգում բէք էյլի պիր նաթրգ օլտրղընտան, Միւճթէմէաի Ամերիգա սիյահլարը պէյնինտէ բէք ագիլ վէ տիրպէթլի տէյու չէհրէթ դազանմըշ վէ պէյազլար տախի քէնտի հայսիյէթինի թանըմըշ օլտրգլարընտան, մէրգում-

ՄԷՃՆՈՒՆԷԼԷՐ ԹԱՊԻՊ

ՄԻԽԷԼԻՑԻ

ԳԱՍԱԶԻԴ ՏԷ ՄՕՆԹԷՏԷՆ

Պիր տէ նակէհան մէրգումէ գարը պիր սըչրայըչտա այաղա գալգըպ, տաղընըզ ուզուն սաչլարընը իքի էլէրկյէ էօթէյէ եաբաը, վէ սընըրը թութուպ պիւթիւն վիճուտըլյա թիթրէյէրէք տիւէրի զանկըր զանկըր պիրպիրինէ վուրմաղա պաչլատը։

Պու հալ պիր իքի տագիգա սիւրիւպ, պատէհու Մաթիլտ՝ պիր հարէքէթը նակէհանի իլէ քէնտի էսկի աչրգընա տտղրու սէյիրթտի։

Տէլիգանը՝ եէրինտէն գըմբլտանմատը։

Բավլա՝ Նիչանլըսը իչիւն գօրգարագ։—Սագընընըզ։ ։ ։ սագընընըզ։ ։ ։ Պու պէտտաախթ գարընն չըլկնլըը բէք չէտտտ տիր։

Ֆապրիսին զալալ բէք ֆէնա չարբմագտա իտտ իսէ տէ, մէրգում՝ սուրէթը զահիրէտէ քէնտի ֆիւթուրըզլըզընը հրգզ իթմէքտէ պուլընըյօր իտտ։

Ֆապրիս՝ Բավլայա ճէվապէն։—Հիչ գօրգմայընըզ։ ։ ։ Հիչ պիր թէհլիքէ թահթընտա պուլունմայօրըմ։ ։ ։ Պէնիմ էօյլէ պիր պագընըմ վար քի, տէլիլէրի զալթ իտուպ տուրտուրթընը։

Մաթիլտ ժանսըլէն՝ իքի ատրմ էօթէտէ թէվագգուճ իտտէրէք, գօլընը ուզաթտը վէ կէրկիլի էլյէյ անընն հէման կէօյսիւնէ տօգանըվէրտը։ պատէհու տուտագլարընը օյնաթտը, վէ պիր գապա սէս իլէ վէ անլաչըրը անլաչըմմազ պիր սուրէթտէ չու քէլիմէյէրի սէօյլէտտ։

—Եերմի պէն Ֆրանգ։ ։ ։ եերմի պէն Ֆրանգ։ ։ ։ Ֆրէտէրիգ Պալթիւս մագթուլէն էօլմիշ տիր։ ։ ։ Եերմի պէն Ֆրանգ իչիւն գաթլ օլընմըշ տըր։ ։ ։

Գունը տէտիքտէն սոնդրա Մաթիլտ զանն իտէրսին եօրուլըպ, սալանա սալանա եաթաղընընն եանրնա գատտար կէրի կէրի կիթտի վէ ագլընը հէման զայպ իթմիշ օլտրղը հալտէ օրտայա տիւշիս վէրտի։

Ֆապրիս՝ մէճնունէէնին սէօյլէտիկի սէօզլէրի իչիտէրէք, սաչլարընտան աչաղա սոուգ սոուգ պիր թէր ագտը, վէ թէրտէն ըսանմըշ օլան չամաչրը թիր թիր թիթրէմէքտէ պուլուլնան օմուզլարընա եաբրչը։

Ֆապրիս պիր գաչ սանէյէ բէք տէհշէթլի պիր գօրգույա միւպթէլա օլարագ, ազ գալըրն քէնտի քէնտիսի էլէ վէրէյօր իտտ։

Լաքին կէրէք վիճուտճա վէ կէրէք զիհնճէ տիւշար օլտրղը պու զաֆիյէթէ չարուգ զալէպէ չալտը, վէ քէնտինտէն պաչգա հիչ պիր քիսսէնին եաբամայաճաղը վէհհլէ քէնտի քէնտիսի թօրլուսրպ ֆիւթուրըզլըզը էլէ ալտը, վէ օ հալտէ Մատամզէլ Պալթիսէ տէօնիւպ, պիր սիւքիւնէթը թամր իլէ տէտտ։

—Ամապա ռույա՞ մը կէօրիյօրըմ։ ։ ։ Էկէր եանլըշ իչիթմէտիմ իսէ, պու գարը՝ պիրատէրինիզին իսմինի վէրտտ։ ։ ։

Բավլա։—Իչիթտիկինիզ եանլըշ տէյիլ տիր։ ։ ։ պէտտաախթ գարը՝ Ֆրէտէրիգին իսմինի վէրտտ։ ։ ։ Դարիպ չէյ տէյի՞լ մի։ ։ ։

Ֆապրիս։—Պէչքի տէ զանն իթտիկինիզ գատտար տէյիլ տիր։ ։ ։ Պու գարընն իսմի նէ՞ տիր։

Բավլա։—Մաթիլտ Ժանսըլէն։ ։ ։

Ֆապրիս։—Ֆրէտէրիգ մէրգումէյի ատտաղա թանը՞յօր մը իտտ։

Բավլա։—Պիլէմէյօրըմ։ ։ ։

Ֆապրիս։—Պունը պիլմէք լազըմ տըր։ ։ ։ «Եերմի պէն Ֆրանգ։ ։ ։ Ֆրէտէրիգ Պալթիւս մագթուլէն էօլմիշ տիր։ ։ ։ եերմի պէն Ֆրանգ իչիւն գաթլ օլունմըշ տըր։ ։ ։» Պու քէչիմէյէրտէ չիւպհէսիզ պիր հիքմէթ վար տըր։ ։ ։ Պիր էյ անլայապիլմէյէճէկիմիզ իչիւն հիչ պիր նիշանէ եօ՞ղ մը տըր։ Օ՞ղմայա քի պիթթէսատիֆ էլիմիզէ պիր իր ուսը կէչսին։ ։ ։

Բավլա։—Հայրքի։ ։ ։ Մաթիլտ Ժանսըլէն տէյլ տիր վէ պիզէ ճէվապ վէրէմէզ։ ։ ։

Ժօրժ։—Պէն տէ սիզին կիպի միւթալէա իթտիմ, սէվգիլիլիս Միւսիս Ֆապրիս։ ։ ։ սըրը ու հիքմէթի օրթայա չըգարմաղա չալըշտըմ իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլայմաղաքընը։ ։ ։ Թէպու սօգաղընտա պուլունտրըղմըն սարը սէպէպնին չիմտի անլայամաքընը։ ։ ։ Պու գարընն գարտաչընտան ասաղը մալիումաթ իթմէք իսթէյօր իտտ։ ։ ։ Լաքին անը պուլամասըղմտան, անըն հագգընտա սիզէ պաղը սիւվալէր իյրատ իթտտ։

Ֆապրիս։—Նէ չարէ քի պիր չէյտէն խապէրիմ օլմատըղընտան, սիզէ հիչ պիր մալիումաթ վէրէմէզ իտտ։ ։ ։—Պատէհու բէք զօր կիրլէնմիշ պիր չիտտէթ ու հէյէճանլա սէօզլէնէ տէվամ իլէ։—Վէ պու ատտամ եալընըզ Բարզտէն տէյիլ, Ֆրանսատան պիլէ միւֆարէգաթ իթմիշ տիր։ ։ ։ Պու նէ՞ տէրէճէ իգպալըզըզ։ ։ ։ Հէր նէ եաբսաղ մէրգումը պուլամայաճաղըզ։ ։ ։ Գարանլըգտան ըզգ չըգմայաճաղ տըր։

Ժօրժ։—Բէք չարուգ իւմտինիզի գաթ իտէյօրսընըզ։ ։ ։ սապր, սապր լազըմ տըր։ Սապր ու թահամմիւլ իլէ մուվաֆֆագ օլաճաղըզ։ ։ ։

Ֆապրիս։—Մէմուլ իտէ՞րսինինիզ։ ։ ։

Ժօրժ։—Իմմէյէթիմ պէրքէմալ տըր։ ։ ։

Իքինճի տէֆա օլարագ պանքէրին եէկէնի գուլագ թօզլարընտան աչաղա էօլիւմ թէրի տէօքտիւ։

Բավլա՝ պիր ազ սիւքիւթէն սօնդրա։—Միւսիս Ֆապրիս, Մաթիլտ Ժանսըլէն՝ աչրգ մէչրէպ թապիր օլընան գարըլարտան օլուպ, սիզ տէ պիլէմիմէ զէնկին տէլիգանըլար կիպի զէվգ ու սէֆա ալէմինտէ եաչամագտա օլտրղընըզտան, ճաճապա պու գարըյը կէօրիւպ թանը՞մամըշսընըզ։ ։ ։

Ֆապրիս։—Խայր։ ։ ։

Բավլա։—Պարի հիչ օլմազա իսմինի՞ տէ մի իչիթմէտինիզ։ ։ ։

Ֆապրիս՝ չիւպհէ իտէրէք տիք տիք Բավլանընն եիւզունէ պագտը վէ մէրգումէնին կէօզիւնէն իչինտէ չիւպհէ կիպի պիր չէյ օգուտը։

Ֆապրիս՝ նիհայէթ ճէվապէն։—Ասլա իչիթմէմիսիմ,—տէտտ։

Բավլա։—Իչթէ օ ֆէնա՝։ ։ ։ Տօգթօր իլէ պէն էօյլէ ֆարզ իտտյօր իտիք քի, սիզ պու գարըյա ալէմը սէֆա ու ֆահշէթտէ թէսատիֆ իթմիշ օլմալըսընըզ, նասըլ քի քէզա ֆարզ իտտյօր իտիք քի, պու գարը՝ Ֆրէտէրիգի թանըմըշ օլմալը տըր։

Ֆապրիս։—Էկէր էօյլէ օլսա իտտ, սահիհէն հէր չէյ անլաշըլապիլիր իտտ։ ։ ։ Էկէր մէրգումէ գարը՝ պիրատէրինիզի թանըմըշ իսէ, անըն գաթլ ու թէչէֆի՝ մէրգումէնին իւզրինէ պիր թէչէսսիւրը միւտիչ հասըլ իթմիշ օլմալը տըր։ ։ ։ Մէրգումէ՝ սայըգլամաղա պաչլատըղընտա, պու թէչէսսիւր տահա զիյատէ ճանլանարագ պէօյիւյօր, վէ պիր ֆիքրը սապիթ հալինի քէսպ իտտյօր։ ։ ։ Պու չէյ՝ մագրունը սրհհէթ ու հագիգէթ տիր, տէյի՞լ մի, տօգթօր։

մէն չան ու շէօֆրէթի աղ վագթ զարթիլնտա հէր թարաֆա եարլմըշ տը։

Մէրգու�՝ Ագիրիգայա կիտիպ օրանէն եալանճը ալահլարընը եագմագ վէ Ագիրիգանէն ինան էթիեէյէն ատամլարընը Խրիսթիանլըղա չէվիրմէք իչիւն վաբօրա պէնմէյէ հաղրը վէ միւհէյյա պուլընմալարընը սիյահլարա թավսիյէ իթմէքտէ, վէ հէր բազար կիւնէրի վաղ վէրիպ պու վաղլար՝ թէլէկրաֆլա էմրաֆ չէհրլերէ թէպլիղ զըլընմագտա իմիշ։

Եիմտիտէն էրքէք վէ գատըն պինլերճէ քէսան՝ մէրգումէն պուլընտը՝ Ինտիանա էյալէթինէ կիմէքտէ վէ չըմալի Ամէրիգատաքի սիյահլար տախի իլք իչարէթտէ Ագիրիգայա միւթէվէճճիհէն եօյա չը գապիլմէք իչիւն իչէրլինի սըրատնտա գօյմագտա իմիշլեր։

Թարիխաչնայանա մալիւմ օլմըշը իւզրէ, պունտան 300 սէնէ ագտէմ Սրանիա հիւքիւմէթի՝ Արմոտ նամըյլա Ինկիլիթէրա ալէյհինէ տէհշէթլի պիր տօնանմա սէվգ իթմիշ իսէ տէ, պու տօնանմա մաղլուպ վէ միւնհէգիմ օլարագ, Ինկիլիթէրա ըէք պէօիւք պիր մուզաֆֆէրիյէթէ նայլ օլմուշ օլմաղլա, կէչէն բէնճէնպիհ կիւնիւ Ինկիլիթէրանըն Բիմուլթ չէհրինտէ մէգքիւր Սրանեալ Արմատաալընը տիւչար օլարը հէզիմէթ վէ մաղլուպիյէթինին 300ինճի սէնէսի օլմագ միւնասէպէթիյլէ իճարակ չէհրային իսիլմիշ, վէ վագտի մէչհուրէի մէգքիւրէնին իպգտի նամ ու զիքրինէ մախսուս պիր էսէրին պիրինճի թաչը վաղ ու թարհ օլընտրգտան մաատա, օ զէման Ինկիլիթէրա գրալիցասըէլիզագպէթին աարընա մախսուս գըյաֆէթէր լապիս օլան աթըլար թարաֆընտան թարիխէ մութալէդ պիր ալայ լճբրա օլունմըշ, վէ ագշամ պէլէտիյէ ըէիսի՝ պէլէտիյէ տահիրէսինտէ 400 քիչիլիք պիր զիյաֆէթի քէչիտէ իթմիշ տիր։

Սրանիա Արմոտսընըն մաղլուպիյէթինէ տահիր Ինկիլիթէրատա իճրա օլընճագ իչպու չէհրային իչիւն Սրանիանըն Ինֆիալ ու Իզպիրարընը մուճիպ օլմամագ իւզրէ Ինկիլիզ հիւքիւմէթի՝ Մատրիտ գապինէթօսընըն էֆֆէքարընը էվվէլճէ խիթիֆսար ու խիթիմզաճ իթմիշ, վէ մէգքիւր գապինէթօտան Լօնտրա գապինէթօսընա ճէվապը մուվաֆագաթ վասըլ օլմըշ տը։

Լօնտրա պէլէտիյէ բօլիս միւտիրի Սըր Զարլս Ուառէն Թարաֆընտան Լօնտրա սօգագլարընա աթիտէքի իլան թաալիգ օլունմըշ տը։

«Գունտան պէօյլէ Թրաֆալկար մէյտանընտա վէ օրայա չըգան սօգագ վէ ճատտէլերտէ հիշ պիր մինթնկ ճէմիյէթի ագտ օլունմայըպ, էհալիյէ քիմսէ իրատը նութգ իտէմէյէճէք տիր։ Քէզա մէգքիւր Թըրաֆալկար մէյտանընա կիթմէք իւզրէ զիքր օլունան սօգագ վէ ճատտէլերտէն հիշ պիր ալայ կէչէմէյէճէք, վէ պու էմր՝ էմրը ճէսիտէ տէկնին մէրի իւլ իճրա գալաճագ տրը։»

Իթալիա գրալը Ուամպէրթօնըն պիրատերի տիւք տԱօսթան՝ քէնտի հէմշիրէսինին գրըզը բրէնսէս Լէօթիթիա իլէ իզտիվաճը օգոստոս 11տէ վուգու պուլաճագմըշ։

Միւճթէմէաի Ամէրիգանըն Վիրժինի էյալէթինտէ Վէլինկ նամ մահալ ճիվարընտա չէտիտ պիր պօռա զուհուր իտուպ, օ նամտա օլան նէհրին սուլարը պիրտէն պիրէ թուզեան իթմիշ, վէ սուլար պիր քէօբրիւ կէօթիւրիպ, իւզերինտէ պուլընան քիմնէլերտէն օն քիչի պօզուլմուշ վէ քէգա տէօրթ խանէ երգբլըպ սէքէնէլերինտէն օն պիր նուֆուզ թէլէֆ օլմուշ տը։

Միւթէվէֆա իմպէրաթօր Ֆրէտերիգին քիչիք մախտումը բրէնս Հանրի՝ եաղլրգ իգամէթկեահ իթթիհազ իթտիկի Քիէլ չէհրինէ ազիմէթինտէ, մայեթինտէքի զէվմա բէտերինին վիֆաթընտան պահս իտէրէք տէմիշ տիր քի, «Ճէնապը հազգը լութֆ ու ինայէթի վէ Տօգթ։ Մաքէնդինին հիմմէթ ու զայրէթի սայէսինտէ բէտերը միւհիմբէմիմ օ գատար միւտուէթ պէրհայթի գալրպ, հօհէնցօլէրն խանէտանընն՝ սանտալիի հիւքիւմէթ գուուտ իտէն բրէնսլերինին սիլքինէ տախիլ օլապիմիշ տիր։»

ՆՈՒԹՂ

Սամաթիատա Անարատ Յղութիւն Գրղլար մէթթէպլէրին թէվֆիկ միւքեաֆաթ բէսմինտ Բաթրիրգ վէ Կաթաղիկոս Բիւթպէթլու Ազարեան էֆէնտի հաղրէթլէրէրինին իրատ իթտիկի նութգն սուբէթի տիր։

Առաքինի եւ ուսումնատենչ աշակերտուհիք,

Երկու օր առաջ Բերա Մայր վանատան վարժարանի պարգեւաբաշխութեան հանդէսը ձեր դասակից օրիորդք մեծաւ չքով կատարեցին։ եւ թէպէտ քանի մը լեզուէ ճառք, ոտանաւորք, երգք, ներկայացմունք, երաժշտութիւնք միմեանց յաջորդելով՝ քանի մը ժամեր զմեզ զբաղեցուցին, բայց այնպիսի ճաշակով եւ հարտարութեամբ կը կատարուէր այն ամենայն, որ կրնամք ըսել թէ մեզի եւ հանդիսականաց առհասարակ ձանձրութիւն չի պատճառեցին։ Ուստի իրաւամբ կրնայինք ակնկալել որ նոյն վարժարանի եւ հասատութեան մէկ ճիւղն եղող այս փոքրիկ վարժարանիս աշակերտուհիք ալ նոյն զարգացման եւ յառաջադիմութեան փորձն պիտի հանդիսացնէին։ եւ իրօք ալ մեր ակնկալութիւնն ի դերեւ չելաւ։ այո՛, թիւերնիդ նուազագոյն, դասերնիդ համեմատաբար սեղմեալ, այլ յառաջադիմութեան հաւատիք եւ ուսումնասիրութեան եռանդը եւ այս տարուան ընթացքին մէջ արդիւնացեալ արգասիք յայտ յանդիման կերեւան։ վասնզի մեծաւ հաճութեան մեր գգացած սիրտնք, մինթարութիւն եւ գոհունակութիւնը ձեզ եւս կը յայտնեմք, քաջալերելով զձեզ որ քիչ մը հանգստանալէ յետոյ նոյն եռանդեամբ յարատեւէք ձեր ուսմանց եւ դաստիարակութեան ընթացքը։ Առաքինի եղիք եւ ուսեալ։ այս Աստուածապահ հաստատութիւնը ձեզ կը հոգթայթէ այդ կրկին նպատակի հասնելու համար ամենայն կարեւոր միջոցներն։ լոկ աշխարհային գիտութիւնը կուռեցնէ զմարդ, եւ զնա ամբարտաւան կը կացուցանէ, թէպէտեւ իւր կոխած ափ մը հողոյն ամէն տարրներն, կամ գլխոյն վրայ կանգնուած երկնից հաստատութեան ո՛չ կազմութիւնը, ո՛չ ընթացքը եւ ո՛չ վերջը հազար տարիներէ ի վեր ճանաչելու չէ կարողացած։ այլ երկիւղ Տեառն կը նուիրագործէ մարդկային գիտութիւնը։

Որպէս զանազան կարեւոր հմտութեանց, այնպէս մանաւանդ ազգային լեզուի ուսման մտադիր եղիք ու սիրեցէք ձեր լեզուն, ազգը, իւր պատմութիւնը եւ իւր գրագիտութիւնը։ ինչպէս հմուտ բանասէր մը կըսէր։ մեր լեզուն յղկող եւ այդ աքանչելի կերպարանքը տուող Սուրբ Գրոց Թարգմանութիւնն եղած է։ այո՛, մեր լեզուն, մեր ազգն, մեր պատմութիւնն եւ անոր ամենէն աւելի պանծալի ժամանակամիջոցները կրօնական փայլմամբ ճոխացեալ են, վասնզոյ առաւել եւս պարտաւոր ենք սիրել մեր կրօնք եւ լեզուն։ ուրեմն լաւ ուսումնասիրեցէք զկրօնագիտութիւն եւ Հայ լեզուն։ դուք ալ օր մը ընտանեկան դպրոց մը պիտի ըլլաք նոյն ճշմարտութիւններ սորվեցնելու ապագայ սերնդեան։

Մեծ է կոչումնդ եւ նուիրական, վասնզոյ նուիրական է նաեւ պարտաւորութիւնդ այդ կարեւոր ուսմունք այժմէն ձեռք բերելու։ խնդրեցէք Առատաձիւ եւ առատապէս կընդունիք։ եթէ Քրիստոս Տէրն մեր իւր շուրջ կը ժողովէր անմեղ մանկտին, եւ զսոնոնք կը գգուէր, ի՞նչպէս կրնայ անոնց զլանալ իրենց խնդիրք եւ ազերսներն։

Մենք ալ ի գրաւական մեր բարեհաճութեան եւ հայրական սիրոյ ձեզ ամենուդ, ձեր ծնողաց եւ ազգականաց, եւ ձեր բաղմաստակ ուսուցչաց մեր Հայրապետական օրհնութիւնը կը շնորհեմք։

ՊԱՆԴՈՒԽՏ ՈՒՂԵՒՈՐԻՆ ՆԱՄԱԿՆԵՐԸ

Նամակ Ե.

Բարեկամ,

Թէեւ տեղւոյս երկսեռ վարժարանաց հարցաքննութեանց եւ Հռիփսիմեան վարժարանի տօնախմբութեան տոնիւ կատարուած հանդէսին վրայ քանի մը տեղեկութիւններ հաղորդելու պարտաւոր էի, սակայն դիպուածով մը յարմար դատեցի եօթներորդ նամակիս մէջ ի գործ դնել այդ պարտաւորութիւնս։ Այսօր Նիւթս բոլորովին տարօրինակ պիտի գտնէք, սակայն կը սխալիք, երբեմն պէտք է այս տեսակ նիւթերու վրայ եւս քննադատութիւններ ընել։ Աշխարհիս ոչնչութեան վրայ պիտի ճառեմ ձեզ այսօր։ Ես այնպէս համոզուած եմ թէ, աշխարհիս վրայ կատարեալ երջանկութիւն չկայ։ սակայն ասոր հետ միասին, եթէ կ'ուզէք երջանիկ լինիլ, ճանչցէք ձեր ընչից յարգը եւ գիտցէք վայելելու կերպը, չափ գրէք ձեր ցանկութեան եւ պիտոյից, չատ բանի փափաքողին չատ բան կը պակսի։ Հարկաւորովը գոհ եղիք։ բաղդին ամէն գանձերէն աւելի կ'արժէ չափաւորութիւնը։ Հարստութիւնը երջանկութիւն չբերեր, աւելի գեղեցիկ է ունեցածով գոհ ըլլալ, անով կը վայելէ մարդ երջանիկ հանգստութիւն մը, անծանօթ անոնց որ անհատնում ցանկութիւններով անհանգիստ կ'ըլլան։ այնպիսիները կայր փառասիրութեան մը գերի եղած, անդադար կը ցանկան եւ երբէք գոհ չեն ըլլար, յոյսերու խաղալիկ եղած՝ անտի փափաքներով կը թունաւորեն իրենց երջանիկ օրերը։ Նաւ մը ահագին փոթորիկի մը հանդիպելով ո՛չ այնպէս խաղալիկ կ'ըլլայ կատաղի ալեաց բաղխմանը, ինչպէս անհանդարտ հոգի մը որ անդադար նորանոր փափաքներու ետեւէ է, իսկ ընդհակառակն նա որ գիտէ չափաւորել իր փափաքներն, նըման է նաւու մը՝ որ անոչ հովով կը թռչի ալեաց վրայ եւ կը հասնի խաղաղութեամբ ի նաւահանգիստ։ Ամենքը երջանկութիւն կը փնտռեն եւ քիչերը կը գտնեն զայն։ վասն զի շատերը այն բաներուն վրայ կը հաստատեն իրենց երջանկութիւնը, որ չունին եւ չեն կըրնար ունենալ եւ սովորաբար երջանկութիւնը կը փախչի անոնցմէ, որ սատիկ եռանդեամբ անոր ետեւէն կը պնդեն։ որչափ շատ ունենանք այնչափ կարի կը փափաքինք։ ունեցածնուս վրայ դըժգոհ՝ ուրիշին ունեցածին վրայ կը նախանձինք, եւ անկէ աւելի կ'ուզենք ունենալ, եւ չատ անգամ աւելին ուզելով ունեցածնիս կը կորուսանենք։ Չափաւորութիւնը յիրաւի մի միայն հրնարք է երջանիկ ըլլալու։ չենք ըսեր թէ անով կատարեալ եւ անփոփոխ երջանկութիւն մը կարենամք ունենալ։ վասն զի այդ՝ հանդերձեալ կենաց պահուած է, եւ միայն կրօնքը կրնայ հասցընել մեզ այն երանութիւնը՝ զոր այս կեանքէ ետեւ կը պատրաստէ մեզի։ Այս կեանքն է կեանք փորձութեանց, վշաց, ճախորդութեանց, նեղութեանց եւ տառապանաց, միով բանիւ՝ ամէն բան չեն թողուր մեզի հոս կատարեալ երջանիկ լինելու։ Կայ բան մը որ կարող է նուազել եւ մեզ մոռցնել տալ մեր թշուառութիւնները զոր պիտի կըրենք այս աշխարհիս մէջ, անշուշտ մեր փափաքներու չափաւորութիւնը, վասն զի անով միայն կրնանք որչափ կարելի է երջանիկ ըլլալ։ Մեծութիւն, հարստութիւն, փառք եւ պատիւ՝ գեղեցիկ ու հրապուրիչ բաներ կ'երեւին այս աշխարհիս մէջ, ոչի՛նչ են։ Ի՞նչ պիտի գառնան այն անոտի բաները որ հետզհետէ կ'երեւին աշխարհիս տեսարանին վրայ, եւ որոց ետեւէն կը վազեմք այնչափ եռանդեամբ, ի՞նչ պիտի ըլլան երբոր նոյն իսկ աշխարհս բոլոր աներեւոյթ ըլլայ, անոնց եւ ոչ հետքն պիտի մնայ, այսօր կառս վազը ի դաղաղս, ամէն բան պիտի երթայ յաւիտենականութեան անհուն անդունդին մէջ կորընչի եւ աներեւոյթ ըլլայ։ Չափաւոր հարստութիւն մը բաւական է մեր իրական պիտոյից համար, աւելին՝ ցուցամոլութիւն եւ սնափառութիւն է։

Ո՛րչափ հոգ, ո՛րչափ մտմտուք կը պատճառեն մեծամեծ հարստութիւնները։ ինչ տկարութիւն եւ դառնութիւն կը մթագնեն չատ անգամ հարուստին գեղեցիկ օրերը, մանաւանդ մահուան վայրկեանը ի՞նչ ցաւ եւ ի՞նչ երկիւղ կ'ազդէ։

Սակայն ի՞նչ կը պակսի խաստնոյ արշաւի կարելի է երջանիկ ըլլալու համար։ ի՞նչ որ հարստութիւնը կրնայ տալ, չկրնար հաւասարել ամենեւին իմաստնոյն ունեցածին, որոյ առջեւ աշխարհիս ամէն բարիքը ոչինչ են։ Ի՞նչ բան կ'արժեն յիմարին գանձերը՝ երբոր չկրնար անոնցմով գնել զիմաստութիւն։ Ուստի երանելի է նա որ գտած է իմաստութիւնը, եւ անոր դպրոցին մէջ կ'ուսանի ճանչել, կատարել եւ չափաւորել իր ցանկութիւնները եւ գործքով ցուցնել սոյն ճշմարտութիւնները։ Թէեւ գիտուն կը մեռնի, բայց իր մահուանէն յետոյ իւր գաղափարներն բոլոր աշխարհ կը յեղափոխեն։ Ուրեմն բուն երջանկութիւնը կը կայանայ չափաւորութեան մէջ, այսինքն իւր փափաքները զսպել, եւ խաստութեան մէջ որ կենաց ամենէն թանկագին գանձն է։

Բարեկա՛մ, յուսամ թէ այս գրածներս բաւական ինչ հասկցաք, կը փափաքէի աւելի եւս ճառել, սակայն օրը խիստ տաք եւ օրը տարաժամանակ լինելով դէպ ի քարափ պտոյտ մ'ընելու գնացի։ գալ անգամ կը նկարագրեմ ձեզ այդ պտոյտս, որ բաւական գոհացուցիչ եղաւ, եւ խիստ գոհունակ վերադարձայ ի տուն։

Ոսկեսոր Պանդուխտ Զդարն

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՔԷՕԹԱՀԵԱ

Քէօթահեա մուխպրիմիզէն յուլիս 8 Թարիխլէյէ ալօրընըմզ պիր մէքթուպ տը։

Գու քէրբէ Քէօթահեա միւթեսարրըֆլըղընա չէրէֆ թային պուրբլան Թէվֆիգ բաշա հաղրէթլէրինին հինը թէչրիֆլէրինտէն պէրու քէնտիլէրինին մութասրֆ օլարգ՝ ալիրայթթ վէ զարրէթը ալիյէլերի իգթիզասընճա մէմլէքէթին հավափնը զարուրիյէսի մէրթէպէսինտէ պուլընմասը լազըմ կէլէն թանդիֆաթ վէ իմարաթը պէլտէ խուսուսլարընտա մէճլիսը պէլէտիյէ մարիֆէթիլէ թէչէպպիսասթը միգթազիյէ իճրասընտա իպրազը մէէսէրը հիմմէթլէ հիւքիւմէթ գօնազը էօնինտէն պաշյարարագ ճամիի քէպիրէ գատար գալտրրըմլարը պիր թարզը ճէպտիտ իւզրէ թէրմիմէ վէ հիւքիւմէթ գօնազը ճիվարընտա վագը թէչէկրաֆիանէ պաղչէսինէ տախի իպրատը պէլէտիյէ սանտրըղնա ախտ օլմագ իւզրէ պիր գրաաթխանէ ինչասընա միւպաչէրէթ իթտիրլիմիշ, վէ «Սուլթան պաղլարը» թապիր օլընան տէրէտէն ճերէյան իթմէքտէ օլան չայ՝ պագէն քէսրէթը պարանտէն հուսուլէ կէլէն սէյլապ վէ թուզեանընն նէֆսը գասարպայա իրաս իթմէքտէ օլտուղը խասարաթը քիւլլիյէնին մէնի վուգուը զըմնընտա մէմուրինը ատլիյէ, միքիյէ վէ ասքէրիյէտէն վէ էշրաֆ վէ աղնիյան մէմլէքէթտէն միւրեքքէպ թէչքիլ էյլէտիլի մէճլիսը ումումիտէ վուգուտ պուլան էսէրը թէչվիգ վէ զայրէթինէ մէպնի իանէի մուգթադիյէ վէ սիմքինէ իլէ իճրաի թամիրաթա գարար վերիլէրէք, իանաթրն պիր թարաֆտան թահսիլ վէ ճէմի զըմնընտա մախսուսէն գօմիսիօն թային իտուպ, շու աչար իհալէսի խիթամ պուլտրգտան օնրա թամիրաթը մէգքիւրէյէ տախի իպթիտար օլունանճաղը տէրքեար պուլընմըշ, վէ իշթէ պու խուսուսլարտան տօլայը մութասարրըֆը միւշարէյէյհ հաղրէթլէրէրինին վուգուա կէլէն իգտամաթ վէ հիմմաթը զայյուրանէյէրի էհալիի մէմլէքէթին մուճիպը մէմուանիյէթ վէ խօշնուտիյէթի օլմուշ տը։

* *

Քէօթահեա էրմէնի միլլէթի Ռուսչոդրդլըղընա թային գըլընան Դեր։ Ծ։ Տ։ Պօղոս վարդապետին թէչրիֆինտէն պէրու ումուր ի մեսալիհը միլլէթին իսլահ վէ հիւսնիւ թէմշիյէթինէ վէ միւտուէթը նիզամիյէրի միւնդազիյէ օլմուշ օլան միլլէթ մէճլիսի աղալարընին Սահմանադրութիւն ահֆեամընա թէվֆիգէն, եէնիտէն ինթիխապ վէ թայինի խուսուսլարընտա ուարիք հիմմէթ վէ զայրէթէ պէրապէր քէնտիլէրինին մութասրֆ օլորգլարը մէարիֆբէրվէրլիք իգթիզասընճա իմ ու մէարիֆին թէրագզը վէ թէղալիւտի վէ մէքթէպէյին հիւսնիւ իտարէ վէ ինթիզամը էսպապ վէ վէսաիլինի իսթիքմալ վէ էսէրը ղայրէթի վէ թէչվիգիյլէ թէչէքքիւլ իթմիշ օլան Ուսուսմասիրաց Ընկերութիւն նամընա չուօրթալըղին տարլըղը զէմանընտա եաընրզ պաղը ասհապը համիյէթ վէ մէարիֆբէրվէրանտէն 100 ատտտ Օսմանը լիրասընա դարիպ ագչէ վէ իանէ ճէմ իտիլմիշ, վէ միւճէտտէն քիչայա օլընան գըղլար մէքթէպի տախի քէզալիք մուամիլէյինին էսէրը թէչվիգի պուլունմըշ օլտուղընտան, ումումին թէվէճճիհ վէ խօշնուտիյէթինի ճէլպ իթմիշ վէ պու քէրբէ լի մասալահաթին Տէրսաատէթէ ազիմէթ պույուրմըշ օլտրգլարընան, Բաթրիգխանէճէ միւրաճաաթը վագրասընին իսաֆրնա հիմմէթ պույրըլարագ քէնտիսինին պիր ան էվվէլ մահալը մէմուրիյէթինէ իատէ օլունմասընա չար չէշմ իլէ ինթիզար օլունմագտա օլտուղը իհսպար օլունմըշ օլտուղընտան, լութֆէն կազէթաի միւթէպէրինին պիր միւնասիպ մահալինէ տէրճինի թէմէնին իտէրիմ։

ԿԻՄԼԻՃԻՌ

Կէմէլիյիճէն յուլիս 13 Թարիխիյէ մաթպասամզա պէրվիճհը աթի եաղըմըշ տը։

Մահը հալին 11ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ կէմէլիյիք բէյի գօլճըլարընան պիրի՝ պիր Թագըմ Գուումլար թիւթիւն գաչագճըլարընա թէսատիֆլէ, իւզերլերինէ պիլիհիճում թիւթիւնլերի գապի վէ քէնտիլերինի թէվգիֆ իթմէք իսթէտիյինտէն, գաչագճըլար՝ մէրգում գօլճու իւզերինէ պիլահ պօչալթըպ ֆէնա հալտէ եարալատգտան սօնրա ֆիրար իթմիյլեր իսէ տէ, իլերտէ տիկէր գօլճուլարա թէսատիֆ իթտիլերինէն, պու գօլճուլար՝ թիւթիւնլերի զապի վէ քէնտիլերինի պիթթէվգիֆ կէմէլիկէ կէթիրմիյլերտիր։ Իլք գավկատա եարալանան գօլճու՝ ֆէնա հալտէ կէմէլիկէ կէթիրիլմիշ տիր։

Ցիւնքի սալը կիւնիւ տախի կէմէյիք պալըգ ճըլարընան 8 չիֆթէ պիր գալըգ՝ հագիգաթէն պալըգ ալինա կիմէքտէ իքէն, երինէ Գուումլա եագընլարընտա պիր թագըմ թիւթիւն գօլճուլարը՝ պիր ազ էյլէնմէյլերինի սահլիտէն մէրգուման պալըգ ճըլարա իչարէթ իթմիյլեր իսէ տէ, պալըգճըլար՝ «պիղիմ կիտէճէյիմիզ եէր եագըն տը», կէլիպ օրատա պիզի պուլապիլիրսինիզ, վէ պիզ պուրատա էյլէնէմէյիզ» տէյիպ, եօլլարընա տէվամ իթմէքտէյէր իքէն, գօլճուլար՝ իւզերլերինէ սիյահ պօչալթըպ, պիրինի ֆէնա հալտէ վէ տիկէր պիրինի ճիւզիճէ եարալամըշ օլտրգլարընտան, մէգքիւր պալըգճըլար՝ կէմէլիկէ կէրի տէօնմէյէ մէճպուր օլուպ, օլ ճիվարտա պուլընան քեաֆֆէի պալըգ գայրգլարընը տախի կէմէլիկէ չաղըրըպ պալըգ ըուսումը իտարէսի մուավէնէթիյլէ Բէժի իտարէսի ալէյհինէ տավա իթմէյէ գարար վերմիշլեր, վէ պու գարարլարընը մէվգրի իճրայէ գօյմագ իչիւն իճապլընն իճրասընա թէչէպպիս իթմիշլեր տիր։

ԼԷԹԱՅԻՖ

Զայէթ իխթիյար պիր ատամ պիր գարկա սաթըն ալը։ Ակիպպասընան պիրի՝ իխթիյարա թէսատիֆ խտէրէք տէմիշ քի,

—Ճանըմ, պու գարկայը նէ՞ եարաճագընն։

—Գարկանըն 300 սէնէ գատար եաշատընընը իչիթտիմ, սահիհ օլուպ օլմասընընը պիզզաթ թէճրիւպէ խտէճէկիմ տէմիշ։

* *

Ուզուն միւտտէթ ուզագ պիր մէմլէքէթտէ պուլընան սարլզատէկեանտան պիրի՝ վաթանընա ավտէթինտէ, էն էվվէլ թէսատիֆ իթտիկի աշնարընտան պիրինէ մնա՞սրլ, մէմլէքէթիմիզպէ եինէ էվվէլքի գատար չօգ տիվանէլէր վա՞ր մը։ տէյու սիւալ իթտիկինտէ, պէրիքի «խայր էֆէնտիմ, զաթը ալինիզին պուրատա պուլընընը զէմանքի գատար եօգ» ճէվապընը վերմիշ տիր։

* *

Պիր պագգալ սիւքքեանընտա.

Զօնուգ։— Պապա, բիրինճի գաչ՞ա բազար իթտին։

Պապան։— Օղլում, 3 ղրշ՞ա բազար իթտիմ։

—Աման պապա, ալտանմըշսըն։

—Նի՞չիւն։

—Եա, անամ, օնը էվտէ 2 ղրշ՞ա սաթըյօր։

* *

Պիր հօճա իլէ շակիրտ պէյնինտէ.

—Պիր կիւն գաշ՞ սաաթ տը։

—Եիրմի պէշ։

—Եիրմի պէշ մի՞, ամմա եարտըն հա՛, պու նա՛սրլ օլար։

—Եֆէնտիմ, կէշէնտէ կիւնլերին պիր սաաթ գատար ուզանմըշ օլտրղընը սիզ քէնտի աղզընըզլա սէօյլէ՞մէտինիզ մի։

ՐԷՍՄԻ

Սիճիլը ահվալ գօմիսիօնը ումումիսի րիյասէթը ալիյէսինտէն.

Սիճիլը ահվալ գօմիսիօնը ումումիսինտէն իրսալ օլընան թէրճէմէի հալ վարագ ալարընն իմզա մահալինէ Շուբարի Տէվլէթ գարարը իգթիզասընճա Յէր ղրուշլրգ բուլ եաբըշտրրըմասը լազըմ կէլէրէք, պունա ըիայէթ օլընմասը՝ չիմտիյէ գատար էքսէր մահալլերէ տէֆաթլէ իշար օլընտրղը հալտէ, պաղը վարագալար՝ սէհվէն բուլսրը կէլէրէք մէգքիւր դարարատաքի թէէքիտ մէպնի գօմիսիօն գալէմինճէ գապուլ վէ թէրվիճնտէ մասգուրիյէթ, վէ ուզաղ եագըն կէլտիկի մահալէ իատէսիյէ պիր տիւզիյէ թարիֆ վէ իխթարա մէճպուրիյէթ հուսուլի՝ հէմ իշլէրին թէէխխիւրինի հէմ տէ պէյհուտէ իշարաթ վէ մուխապէրաթըն թէքսիրինի միսթէլզիմ օլմագտա պուլընտրղընտան, պունտան սօնրա թէրճէմէյի հալ էվրաղընճա գարարը մէգքիւրէ թաթպիկը մուամէյէ օլընմագ լիւզումը էզսէր նէվ իխթար օլընը։

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Շուբարի Տէվլէթ ազալըղը՝ Շուբարի մէգքիւր մուավինլերինտէն Լուսատ պէյ էֆէնտիյէ,

Սբարթա միւթէսարրըֆլըղը՝ Ատանա մէքթուպճիքը սապրգ Ֆէրիտ բաշազատէ Սաատէտտին էֆէնտիյէ,

Սթանքէօյ գազասը մալ միւտիրի Խալիլ պէյէ բիւթպէի սալիսէ,

Սիւլէյմանիյէ սանճաղը Բէժի իտարէսի միւտիրի Մէհմէտ Բիֆաթ էֆէնտիյէ բիւթպէի սալիսէ թէվճիհ պույրըլմըշ տը։

* *

Պօմպայ չէհպէնտէրիսանէսի միւնշիսի Մէհմէտ Պաֆիր էֆէնտիյէ հիւնճիւ Մէճիտի,

Գրպրը ճէզիրէսինտէ թէրճէմանըգ իսրամէթինտէ միսթախտէմ Վէհպանս էֆէնտիյէ Յիւնճիւ Մէճիտի,

Ճէզիրէի մէգքիւրէ վիճհուհ վէ մէմուրինը ատիրէսինտէն հրֆզի էֆէնտիզատէ Սամի էֆէնտիյէ հիւնճիւ Մէճիտի նիշանը իհսան պույրըլմըշ տը։

ՄԻԽԹԷՖԷՐԻԳԱ

—Նո՞ւզը՞ն ըիվայէթինէ կէօրէ, տիւվէլը մուաղզատան իքնսի՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին՝ Ասթրիա թէպսիյէթինի թէրք իլէ Օսմանը թէպսիյէթինէ կիրմէյէ Շարդ չըմէնարֆէր գումբանեասընը իճպար իթմէսի իչիւն նէգզոր Պապը Ալիտէ բէք զիյատէ սարֆը մէսալի իթմէքտէ իմիշլեր։

—Զէյթին եաղը թիճարէթիլէ մէչղուլ պիր Ռում՝ ախիրէն իքի եիւք զէյթին եաղը իլէ Զանագգալէյէ 3 սաաթ մէսաֆէտէ քեահն Սերչէլի գարիյէսինէ կիտիպ օ կէճէ եաթարաղը օտատա պայթա իլէ պաչը եարբլարագ թէչէֆ խտիրմիշ տիր։ Գաթիլին մէրգումա պօրճը օլան պիր մուհաճիր օլորղը անլաշըլարագ, մէրգում պիթթէվգիֆ Զանագգալէյէ կէօնտէրիրմիշ տիր։

—Մէչանիքտէ ժանտարմա նէֆէրթընան պիրինին միւթէսարրըֆ օլուպ զէվճէսինէ պիրլիքտէ իգամէմ էրլէտիկի խանէսինին պիր տարէսինտէ մուգիմ տիկէր պիր Իսլամ ֆամիլեասընին էրքէյի՝ իլլ ու իչրէթէ մէյիլլի օլարը իչիւն զէվճէսի թարաֆընտան խանէտէն տրչարը թարա իտրմիշ օլմասը իւզերինէ, մէրգում սահիպը խանէ՝ ժանտարմայա միւրաճաաթլա զէվճէսի նէգտինտէ թէվասսութ իթմէսինի բէճա իթմիշ, վէ էրթէսի կիւնիւ կէլիպ նէթիճէլի թէվասսութը սիւալ էյլէտիքտէ զէվճէսինին քէնտիսինի գապուլ իթմէտիկի ճէվապընը ալընճա ճէպնիճէն պիր բէվօլվէր չէգարբպ, սահիպը խանէյի թէլէֆ իթտիքտէն սօնրա, տէրուշը խանէյէ կիրիպ, զէվճէսի քէնտի քէնտիսինի բէնչէրէտէն աչագա աթմագ իւզրէ իլքէն, անը տախի բէվօլվէր իլէ թէլէֆ իթմիշ, վէ նիհայէթ բօլիս եէթմիշիկի զէման քէնտիսինի օնա թէսլիմ էյլէմիշ տիր։

ՀԱՎԱՆԸՆ ԹԷՍԻՒՐԻ

Վէ

ԵԻԻԶԻԻՆ ՏԷՐԻՍԻ

Եիւզ տէրիսի՝ սինտէն զկյատ կիտէչտէն, բիւզկերտան վէ թօգատ պօղուլը։

Հավանընն թէպէտտիւլաթը՝ եիւզիւն պայրքանլէթթիրին թէչբիլ իտէն տէրինին պօղուլմասընա պէօյիւք սէպէպլէրտէն պիրի օլուպ, անրն եումուշագլըղընը, կիւզէլ բէնկինի մանէվ իտէր, վէ էքսէր տէֆա եանըզլրգ հասրլ իտէր քի, պուտտա կիւզէլլիյէ պիր նագիսէ տիր։

Մ։ ժ։ Ալիբրանտինին չիպնիմէրի՝ [Բօզէ] պուտզղունսրլզըզլարա տէվա օլուպ, եիւզիւն բէնկինի պագը սագլար վէ տէրիյէ թազէլիքը վերէրէք անը միւքեմմէլ պիր հալտէ թուսթար վէ պրուշզգլըղընն էօնիւնիւ ալարագ պէօրլեճէ սինին մուհագագ սուբէթտէ հասրլ իտեճէյի պօզուգլըղա գարշը կէլիր։

Մէգքիւր չիպնիմէրի իսթիմալ իտէճէք օլան գատարընլարը՝ իւմիտլէրինտէ գաֆան պօշա չըգմայրպ, մէգքիւր չիպնիմէր սայէսինտէ եիւզէրինին կիւզէլլիկինի պպպ իթմէյէճէքլէր տիր։

Ալիբրանտի չիպնիմէրի՝ մէվատտը գայրը մուզրբէտէ թէբթիպ օլունմըշ օլմաղլա, իսթիմալինտէ հիչ պիր մաղարրաթ վուգուա կէլմէզ։

[Տէօրտիւնճիւ սահիֆէսէքի իլանը մախսուսընա միւրաճաաթ օլունա։]

Սէլանիքտէն պէր վէճճը սթի եաղըմրշ տըր։

«Կէչէն հաֆթա չրմէնարֆէրլէ պտրատան կէօնտէրիրէն Ֆրանսըզ բօսթա չանթարարը՝ Սրրպ հուտուտրնտա գապուլ օլընմայրպ Սէլանիկէ իատէ օլընմրշ տըր։ Պու ըէտտին ութպէպի՝ Սրպիսթանընն Ֆրանսա իլէ բօսթա մուգավէլէնամէսի օյմամասը, վէ Սրպիա իլէ Թիւրքիա պէյնինտէրի բօսթա մուգավէլէնամէսի մուհապինճէ Սրպիսթանընն հիչ պիր էճենպի բօսթասընը քէնտի մէմալիքինտէն իսրար իթմէմէյի թէճհհիւտ իթմիշ օյմասը իսրշ։

«Շիմտիլիք Աւսթրիա բօսթասընա ասլա իլիշիմէյօր։ Մամաֆիհի մէզքիւր բօսթանընը՝ Աւսթրիա հուտուտրնա գատար գապինէթօ բօսթասը տիյէ իրսալ իտիմէքտէ օյտրը մէրվի տիր։»

Եաւնան գրալը Եօրկի՝ յուլիսին 22ինճի կէճէ եաբրսը Թրէնը մախսուսա Աթինատան Գօրէնթէ հարէքէթի իտուպ, օրատան Ա.Ֆէրէրէ վաբօրընա բաքիպէն Թրիէսթէյէ վէ անտէն Վիէննա վէ Բէթէրսպուրկա ադիմէթի իտէճէք տիր։

Գրալ՝ Տէբէլիատան հարէքէթի թիմէզտէն էվվէլ պիր թէչէքքիւր տուվաոր գրատթ օյտնուպ, պունտա պիրճիմէ խանէտատնը գրալի հաղրը պտ-լընմրշ տըր։ Տէբէլիատան գրալ Բիֆիսիայա կիտիպ, օրատան տա ստատթ 11տէ Բէյօրօնէզ տէմիր եօլ սթանսիոնընա մուվասէլէթ իթմիշ տիր։ Մէճլիսը մէպուսան ըէիսի, պաղը պէօյուք միւրիէ մէմուրատ, Ամինա մէվգի գօանտանը վէ պիր չօգ զապթան՝ սթանսիօնտա պէքլէսէքտէ իտիկէր։ Գրալ՝ Նիմ ըէսմի ամիրալ իսնիֆօրտանընը լապա օյտրը հաղտէ սթանսիօնա տուխտ, իթմտիրտէ, ըէիսր վիւքէյա Մ. Թրիգուբիսին էլինի թուտմուշ միշարէլէյհէլէ գօնուշմուշ տրը։ Եաբը կէճէյէ տօղրու գրալ իլէ մայթի՝ Գօրէնթէ հարէքէթի իթմիշ տիր։ Գրալը միշարէլէյհէ Թրիէսթէտէ տուրմայրպ, Վիէննատա տա պիր կիւն ադամ իտէրէք, Վարշաւիա թանարիդիլէ Բէթէրսպուրկա ադիմէթի իտէճէք, վէ կէլէճէք բաղար կիւնիւ օրայա միւվասէլէթի էյլէյէճէք տիր։ Գրալ Եօրկի՝ Վիսգատէտէտ բէտերի Տանիմարգա գրալը իլէ պիր միւլադմատա պուլընճաղ, վէ Եաւնան վէլիիսէորը բրէնս Գօնսթանթին տանի զալիպա օյտա կիտէճէք տիր։ Գրալ գօնթ ո՝Ադարսօն նամըյլա եօլճըլրգ իտիլը։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Թարաֆը հաղրէթը Բաբիշանլիտէն Ազէմանա իսբէրատօրընն թանթը իսբէրատօրիյէ գուուտրը թէպրիք զրմընտա, թէրճէմանը տիվանը Հիւսայուն Միւնիր բաշա հաղրէթլէրիլէ Մապէյն քանթիսրէրինտէն Քեազիմ պէյ հաղրէթլէրի վէ Եավէլրանը Շեհրիյարիտէն գօլ տղաոր Սատրգ պէյին Եարրն Վարնա թարիղիլէ Պէրլինէ ադիմէթ իտէճէքլէրի վէ Պէրլինէ միւսաէլէթլէրինէ ուէկին իսբէրատօրը միշարէլէյհին տախի չէհրը մէգքիւրէ ավանէթ էյլէյէճէկլի իշիտիլմիշ տիր։

—Ֆրանսա սէֆիրի գօնթ տը Մ՝ օնթէպէլը եաբրն ագշամ Թարապեատաքի սէֆարէթխանէյէ Խակիճիյէ Նազրը Սախտ բաշա հաղրէթլէրինէ իբրամէն պիր դիյաֆէթ քէշիտ իտէճէկլինտէն, էվվէլքի կիւն բէք չօգ զէվամա տատվէճամէլէր իրսալ օլընմրշ տրը։

—Պու քէրրէ Գօնեա չէյիսիկինէ թարին պտրրրան Մաղինսա չէյլի ռապզգ Ապտիլ Վահհա Զէլէպի էֆէնտի հաղրէթլէրի՝ պէրապէրինտէ սախտատը Ապտիլ Հալիմ Զէլէպի էֆէնտի պտրլընտրը հարտ էվվէլքի սապահ Մապէյնէ կիտիպ գուրէնան սանի Հաճի Ալի պէյ հաղրէթլէրի վատէթտար իլէ ֆէվգէլատէ իլթիֆաթը Սէնիյէյէ մաղհար օյմուշ, վէ քէնտիսինէ 1ինճի վէ մախտումընա 3ինճի բիւթպէտէն Մէճիտի Նիշանը իհսան պտրրրմրշ տրը։

Ապտիլ Վահհա Զէլէպի էֆէնտի հաղրէթլէրի եէվմը մէգքիւրտէ Մաղնիսա թարիղիլէ մահալը մէմուրիյէթինէ ադիմէթ էյլէմիշ տիր։

—Խարիճիյէ մէքթուպճըը Միւնիր պէյ հաղրէթլէրինէ Սրրպիսթան հիւքիւմէթի թարաֆընտան թագօվօ Նըշանընն իբինճի բիւթպէտի իթա օլունարագ թաալիղինէ իրատէի Սէնիյէ սուտուր իլթիմշիր։

—Թէրսանէ ֆապրիգալարընա պտ քէրրէ իսմ օլընան չէլիք եօրդլարը 2–3 դրթ ասընա Թօրխանէ ֆապրիգալարընա գուրրգ սան տօլար 3 ֆունտրգ թօրյար իսմ օլընարագ, ահիրէն սուտուր իտէն իրատէի Սէնիյէ մուճիպինճէ թէճրիւպէլրի իճրա օյընարդտա, հէր ճիհէթլէ մուվաֆրգը մամլուպ օյտրը թէհագգուդ իթմէքլէ, մահզուդիյէթը Սէնիյէյի մուճիպ օյմուշտրը։

—Ահիրէն չէհրմիպէ կէլէն Գօսօվա գօանտանը վէ Իրէք միւթէսարրքը սապգ ֆէրիդ Խամէթ բաշա հաղրէթլէրի՝ Մապէյնտէ միւնագրտ օլան թէֆթիշը ասքէրի գօմիսիոնը ալիսի ադալրընա թարին պուրրրմրշ տրը։

—Պէյօղլու միւթէսարրֆլրընն՝ Բէժի չիրքէթիլէ պիլիթթիգագթիլ, սապգգալը, սէրսէրի վէ թէլթիւն գաչագ ճրլարընը ըէսիմէրլինի չէքտիրմէք իչիւն մախսուսէն պիր ֆոթօկրաֆիանէ թէէսիսինի գարարլաշտրրտրը, վէ ֆոթօկրաֆա միւթէալիգ ալէթթ ու էտէվաթը 120 լիրայա պէտէլ Էվրօբայա սրբարը յօլընտրը վէ միւթաարրրֆիլագ տաիրէսինտէ պունը իչիւն պիր տէ մահալը մախսուս ինշասընա միւպայէրէթ օլընտրը՝ կէչէնէրտէ եաղրմրշ իտի։

Իրիայէթ օլընարընա կէօրէ, էտէվաթը սէգքիւրէ՝ պու քէրրէ վիւրուտ իտուպ մահալը մախսուսընա վաղ իտիմիշ օյտրընտան, անգարիպ իչէ պաչանաճաղ տրը։

—Պէյօղլունտա Ա.Ֆալը-Զէյմէտէ սաբինէ Մ. Ֆ. Նամընտա պիր Բում գրզընը՝ ախիրէն պիր էճաճը չըբաղընտան էյտէ իթտիկի սրչան օթունը իչէրէք քէնտի քէնտիլի զէհիրլէտիկի վէ ճէյպ օլընան աթըպպանը՝ զէհիրին թէէսիրինի քէստիքլերի կէչէն կիւն եաղրմրշ իտի։

Մէրգումէ՝ օ կիւնտէն պէրու խասթա եաթմագտա օլուպ, զէհիրին թէէսիրլէլէ չըգարմրշ օյտրը պիր չըպան աթրպպա թարաֆընտան եաբրմաքը իւգէրլինէ հալի ֆէնալաշմրշ վէ տիւն սապահ վէֆաթ իթմիշտիր։

—Իզմիտտէն եաղրլտրընա կէօրէ, Տաղխմանը Ապտուլլահ էֆէնտի նամընտա պիր թիւճճարը Իզմիտ ճիվարընտա Գաղրգլրտա տագա աչըրմրշ օյան հայտուտպարրն թագդիպի իչիւն Իզմիտ միւթէսարրքրքը Սէլմ Սրրրի բաշա հաղրէթլէրի թարաֆընտան իթթիհաղ օլընան թէճտպլը՝ սէմէրէպալշ օյմուշ տրը։ Հայտուտպար՝ ժանտարմալար իլէ 4-500 դատար Զէյբէկ վէ կիւրճի քէօյլիւլերինին քէնտիէրինի թաաղիպ իթմէքտէ օյտրգլարընը կէօրիւնճէ, թագդիպտէն գուրթուլմագ իւմիտի իլէ էֆէնտիի մումայիէյհի սէրպէսթթ պրբագմրշլար տրը։ Հալ պու քի ժանտարմալար իլէ քէօյրիւէր՝ հայտուտպարրն պուլընտրը մահալի ապլօղա իթմիշ օյտրգլարընան, դարիպէն եագալր էլէ վերմէկերի իւմիտ օլընրյօր իմիշ։ Ապտուլլահ էֆէնտի՝ հայտուտպարրն 6 Ալինվուտ օյտրընը պէյան իթմիշ տիր։

—Պալաթտա Հաճի Քեամիլ էֆէնտի Նամընտա պիրիսի՝ տիւն սաբին օյտրը խանէսինտէ քէնտի քէնտիսինի ասրպ թէյէֆ օյմուշ տրը։

—Ատանատան ալընան խուսուսի մալիմմթա կէօրէ օրայարտա հարբէթ 42–45 տէրէճէյէ գատար քէսպը չիտտէթ իտուպ, վէֆիյաթ տախի վուգուպուլմուշ տրը։

ԻԼԱՆ

Հիւքիւմէթը Սէնիյէնին բուխսաթը մախսուսէսիյէ ժօրժ Ծանէթթօ էֆէնտինին պանկ ասընտա, Բումէլի չրմէնարֆէր բիյանգօսընն պու քէրրէ քէշիտ օլընաճագ 600000 ֆր. իբրամիյէլի գուրսարնա մախսուս բրօմէսէր 5 դր. ֆիյաթլա ֆիրուխթ օլունույօր։

Իբրամիյէնին չէրեէկլինէ հագգը օլան բրօմէս տախի 2 դրուշ տրը։

Մէգքիւր մաղազատա չրմէնարֆէրլին անա թահվիլաթլարը տախի պօրա ֆիյաթը իւզրէ սաթըրը։

Պունտան մատտա իթալիանընն Դրբրիզը Խաչ բիյանգօսընն անա թահվիլաթլարը 150չէր դրուշա մէգքիւր մաղազատա ֆիրուխթ օլընը։ Մէգքիւր բիանգօ իթալիա գրալ վէ գրալիցասընընն թահթը հրմայէսինտէ օլուպ, օգոստոս, նոյեմբեր, փեարվար վէ մայիս իպթիտայարընտա սէնէտէ 4 տէֆա գուրա քէշիտ օլընը։

Սարէն ամաղա արգու իտէնլէր՝ Գալաթտա Գօմիսիօն խանընտա 18 նօմէրօյա Ժ. Տ. Ծանէթթօ էֆէնտինին մաղազասընա միւրաճաաթ իտէպկիրլէր։

ԻԼԱՆ

Գալաթտա քէօրբիւ պաշընտա 33 նումէրօյը մաղազատա մուգիմ Արգեան Տիգրան էֆէնտի թարաֆընտան մէվրուտ իլան տրը։

Իչպու 1888 սէնէսի չէհրը ազօսթոսը էֆբէնճինին պիրինճի կիւնիւնտէ 11ինճի տէֆա օլուտագ Զարպախանէի ամիրէտ ալէնէն քէշիտ օլունճագ 550 նումէրօյը հավի Բումէլի թիմուր եօլ թահվիլաթինին գուրսարնա գաբնրլաճագ իքրամիյէլէր պէրվէճճը զիր պէյան օլունը։

Թիվ		Ֆրանգ
1		600,000
1		60,000
2	20,000էր ֆրանգտան	40,000
6	6000 » »	36,000
12	3000 » »	36,000
28	1000 » »	28,000
500	400 » »	200,000
550		1,000,000

Մէգքիւր իքրամիյէլէրէն թէճրիպպէի թալիհ պիրլէ հիսսէմէնա օյմնագ իւզրէ մուատտագ բրօմէս պիլէթլէրի աթիտէքի ֆիյաթլարը ֆիրուխթ օլունը։

Իբրամիյէնին թէճմանընա շումմալի օյան պիլէթլէրին ֆիյաթը 7 պուչուգ, Դրաֆը 5, բու�ը 3 դրուշա ֆիրուխթ օլունը։

Թարշարատան կէլէն սրբարրյաթ պէտէյի կիւնիտտէ թէէսիյէ օլունմագ իւզրէ բօլիչա եաթան ութֆէն բօսթա բուլու իրայինտէ սրբարրյաթ սէրիտն իճրա օլունը։ Ասթաճրլարա պէյրիկ վէրիիպ էլսէնէի միւթէթլիֆնետէն մէգթուպ գապու օլունը։

ՎԱԳԹ ՆԱԳՏ ՏԸՐ

Կէրէք Սթամպօլատա վէ կէրէք Թաշրարարտա սաքին պիր չօգ զէվամի, տեվիթրը ըէսմիյէ մուատթթան աշնա օյմատրգլարը ճիհէթլէ, պիր իմթիյազ վէ եա պիր բուխատթնամէ իսթիհսանլի, վէ եախատ մանրլուպաթ ալաք ու թասխիսի ուղրընտա հէմ չօգ վագթ վէ հէմ տէ չօգ ադչէ սաքի իտէրլէր, վէ էքսէրիա տա նէթիճէյի մանրլուպէյէ մուվաֆֆիգագ օյամազլար։

Գալաթատա Վէլանիք խանընտա 11 նումէրատա Մասալահաթիկլարը օտասը օյան

ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ ԷՖԷՆԴԻՆԻՆ

պու միսիլլու խուսուսատտա թէճարիպի տերքեաբ օլաուղընտան, միւրաճճաթ օյանմաղը Հայտե, հէմ վագթ հէմ տէ նագտճա թէճարրուֆի հուսուսէյէ կէլէճէյի տերքեաբ տրը։ Մամմիլէյհ հէր կէօնա տեավիյի տախի տերէօհտ իտէր։

ՄԻԻՀԻՄ ԻԼԱՆ

Միքայէլ Միհրան վէ Ստեփան Մէսրոպպեան Շիրքէթի իւնվանը իլէ Գալաթատա Տէմիր խանընտա նօմէրօ 3 մաղազատա էվլաքա ահտ պիր մասլահաթիկլարը Օտասը թէէսիս օլընմրշ օյուպ, մէգքիւր մաղազատա էվլաքա ահտ քեաֆֆէյի մուամէլէ չէրաիթը միւթէտիլէ իւզրէ իճրա օլընրը։ Շեօյլէ քի, էվլաքա իւզերինէ ապչէ իգրազը, վէ էվլաքա վէ ագարրն պէյ ու ֆիբրուխթը, էվլաքա վերկիսինին ահտ օյտրը տահրէյէ թէէտիսէսի, ֆեբազ վէ էվլաքը մէվգուֆէնին թէվսիբ իսթիգալը, վէ նիհայէթ էվլաքըն տեվիթրը պէյէտիյէ պիլճիմէյէ խուսուսաթրընն թէսվիրէսի տէրէօհտէ օլընաճագը վէ քէմալը տրիգագթ վէ սիւրաթլա իճրա իտիլէճէյի իլան օլընը։

ԿԻՒՆԼԻՔ ՊԻՐ ՆԱՍԻՀԱԹ

Խանէսինտէ թահթա քէհէյէսի պուլընմատրգընը քիմ իսպաթ իտէպիլիր։ Պու պէօճէք ճիւմէմիգին խանէսինտէ պուլընընը։ Ֆագաթ պունտան գուրթուլմագ իչիւն բէք սատէ պիր թէտպիր վար տրը, եանի Կալդինին եալընրրմ կիպի պէօճէք էօլսիւրճեի (Էռեէրէիդ ֆուորոյան Կուշէ) նամ իլանը իսթիհալ իթմէք քեաֆի տիր։

Իչպու իլան Գալաթատա Գարաքէյ ճատտէսինտէ 33 նումէրօյը Անթրբրօ Ֆարմասէօթիք նամ էզգանանէտէ, ըՍթամպօլատա Պաղչէ Գարուսընտա Մէրճամէթճան էզգանանէսինտէ վէ Պէշիքթաշտա Հօրմէկ էզգանանէսինտէ ֆիրուխթ օլընը։

ԻԼԱՆ

Գալաթատա Թիւնէլ սթասիոնը իթթիսալլիտտէ քեահն օլուպ ախիրէն վուգուտա կէլէն հարիգտէն միհթէրլէգ օյան լավանտա, բօմատա կիպի գօգուլար վէ սարիբ (բարքիսմէտ) մաղազասընն սահիպի մէչհուր հիսարլեան Ցովսէփ էֆէնտի՝ պու քէրրէ եէնէ Թիւնէլին պիր ադ էօթէսինտէ վէ սրբասընտա 36 նումէրօտա եէնէ օ եօլսա պիր մաղազա քիչատ իթմիշ օյմաղա, բաղպէթլու միւշթերիլերինի քէլէվվէյ խօշնուտ վէ սէմնուն իտէճէյի իլան օլունուր։ 5—1

ԻՏԱՐԻԻ ՄԱԽՈՈՒՍԷ

Բաղալ էրթէսի կիւնէրի ռապգՀլարը սաաթ եարմնտա Պէօյիք Ատատան հարէքէթի իտէն վաբօր՝ իշ-պու չէհրը թէմուզին 17ճնի բաղար էրթէսի սապահրնտան իթիխարէն իլանը ախերէտ տէկին սաաթ 11 պուչուգտա Պէօյիք Ատատան գըյամ վէ հարէքէթլէ տօղրու քէօրբիւէ կէլէճէյի իլան օլունուր։

14 թէմուզ 304 3—1

ՍԱՐՊԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Լօնտրա 26 յուլիս

Ռնկիլ. էհսամը Ինկ. Լիր.	099-9/16
Օսմ. էհսամը աչըլրը	14-1/2
» » գարանտը	14-7/16
» » Սէրի Ա	24-1/2
» » » Պ	14-3/4
» » » Ս	14-3/8
Օթօման 1871	85-3/4
Օսմանլը Պանգասը	10-5/8
Բուսիա իսթիգրադը	97-3/8
Մը ըը սուլ. մութթահըտ	83-1/2
» ամթիկսաղը	101-5/8
Տաիոա Սանիտ Մըսրը	79-
Ռօ.իլտ իսթիգրադը	101-1/4
Մս Հաս.իսթ. էհսամը 1877	-
Գամպիս Բարկ 3 այ վատ	25·18·60

Բարիզ 26 յուլիս

Ֆրանս. էսն. 3 % Ֆր.	83-70
» » 4 1/2 %	106-97 1/2
Եէնի Օսմ. էհսամը աչըլրը	14-65
» » գարանտը	14-60
Մէ.ոդ.ոէէ	
Սէրի Պ.	14-65
» Ս.	14-60
Բումէլի չըմէնտրֆէրի	-
Օսմանլը Բէ.ժիսի էհսամը	-
» Պանգասը	519-37 1/2
Գրէտի Լիոնէ	581-25
Գրէտի Ֆոնսիէ	1537-50
Լիոն ագսիոնը	1262-50
Սիւվէյէզ ագսիոնը	2170-
Բուսիա 5 % 1877	100-3/4
Իթալիա էհսամը	96-70
Մըսըր ֆոնտ. մութթահըտ	423-75
Եաւնան 5 % 1879	373-75
Գամպիս 3 այ վատ	25-31

Վիէննա 26 յուլիս

Լօնտրա իւզէրինէ գասվէրօ	124-65
Բումէլի չըմէնտրֆէրի	20-70

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Էսհ. ուժ. տիւն ագչ. գաբ.	16-03
» » » էն եիւքսէք	16-05
» » » էն աչաղը	15-38
Պու սապահ աչըլրը	15-39
Իսթիգրադը սահիպի տիւն գաբ.	37-03
» » » էն եիւքսէք	37-11
» » » էն աչաղը	37-03
» » » աչըլրը	37-05
Մըսըր մութթահրտէ գաբ.	-
Պու սապահ աչըլրը	-
Սէրի Ա.	24·20
» Պ.	14-30
» Գ.	15-39
Բումէլի չըմէնտրֆէրի	41-35
Ագչէ Ֆաիզի	6·
Բէրօր Ղրշ.	-
Հէվալէսիզ »	25·

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	ք.ք. 7-24
Սթամպոլ պանգասը	6-25
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-06
Թրամվայ	4-30

ԱԳՕԳԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղրշ.Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-12
Մէթալիք »	102-30
Պէշլիք »	103-15
Ալթընըզ »	103-15
Ինկիլիզ լիրասը	110-34
Ֆրանսըզ ալթունը	88-02
Բօլ	20-35
Գրէտիից ալթունը	51-20
Գարպոն գայմէսի	09-75

ԹԱՍՄԱԿԻԼԷ ՔԵԱՂԸՏԸ

20) լիք քեաղըտ	-
50) » »	12-20
100) » »	-
500)» »	-
1000)» »	12-20
10000)»	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՂՐ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Նիզամիյէ էրզագ անպարը իչիւն միւպայաա օլընանճագ օյան եէմմիշ իքի պէն քիլօ կիրիտա սապօնընն պէհէր քիլօսը իւչ ղրուշա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ իչպու թէմուզն երիմնճի չարչէնպիչ կիւնիւ գապը գամիսի վերիլէճէկինտէն վէ երթէսի կիւնիւ տախի թէգարրուր իտէճէք ֆիյաթընան եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ իտիլէճէկինտէն, իթասընա թալիպ օյանլարրն մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմամը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

12 թէմուզ 1888 3—2

ՊԱՂՐ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Էտիրնէ վիլայէթի տաիրէսի տախլինտէ պուլընճաղ ասաքիրը Շահանէ վէ հայվանաթը միրիյէ իչիւն միւպայաա օլընճաղը իլան գըլընան երիմի պիր գալէմ էրզագ վէ մահրուպամ վէ սարիէնին գարարը գաթիխնին իթասը թէմուզն օն սէքիզնճի բաղար էրթէսի կիւնիւնէ թաալիգ իտիլտիկի ճիհէթլէ, իթասընա թալիպ օյանլարրն մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմամը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

12 թէմուզ 1888 3—2

ՊԱՂՐ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Հայվանաթը միրիյէյէ վերիլմէք իւզրէ միւպայաա օլընճաղ օյան իչ եիւզ պէն քիլօ կիրիտա սապօնընն իչպու թէմուզ ըումմինն երիմնճի չարչէնպիչ կիւնիւ պլիմիճագաա գաբարը գաթիխի վերիլէճէկինտէն վէ երթէսի կիւնիւ տախի թէգարրուր իտէճէք ֆիյաթընան եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ իտիլէճէկի ճիհէթլէ, իթասընա թալիպ օյանլարրն մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմամը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

12 թէմուզ 1888 3—2

ՊԱՂՐ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Նիզամիյէ մութթալ ֆապրիգասընա պիր սէնէտէ լիւզումի մրգտարը թէպլիմ օլընմագ իւզրէ ալընաճագ մճարը քէսմիւրինին պէհէր գանթարը ճէտտիտի օն պէշ ղրուշա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ թէմուզն օն ալթընճը կիւնինտէ գատար պէհէր կիւն միւնագասասը պիլիճարա մէգքիւր կիւնտէ գարարը գաթիխի վերիլէճէկինտէն, իթասընա վէ օն եէտինճի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլինէ թալիպ օյանլարրն մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմամը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

12 թէմուզ 1888 3—2

ՊԱՂՐ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

—

Գալիդօթ
10000 մէթրօ

պէհէրի 1 ղրուշ 30 բարա։
Գարարհիսար քէշէսի
500 ատէտտ
պէհէրի 22 ղրուշ 30 բարա։
Պէշ գուրանըզ Գասթամունի իրի
20000 քիլօ
պէհէրի 5 ղրուշ 30 բարա։
Զամ գապուղը
ճէտտիտ գանթար 565
պէհէրի 62 ղրուշ։

Ասաքիրը ճէնապը Միւլիւքեանէ անպարլարը իչիւն միւպայաա օլընանճագ աէօրթ գալէմ էշնա՝ թալիպլերի էօհտէսինտէ օլուպ, թէմուզրն երիմնճի կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւնագասասրը պիլիճարա մէգքիւր կիւնտէ գարարը գաթիխլերի վերիլէճէկինտէն, իթաա վէ երիմի պիրինճի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլինէ բաղիպ պուլունանլարրն մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմամը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

13 թէմուզ 1888 3—2

ՏՕԳԹՕՐ ԱԼԷՔԻՆԻՆ
ԱՆԹԻՄԱԼԻԿՈՆ
(Պաշն պիր թարա.)
(բաքիրն ադրբա.)
(սրնա գարշը իլաճ։)
ANTI-MALADIE DU DOCTEUR ALQUIÉ
MARQUE DE FABRIQUE

Իչպու եարբմ պաշ ադրբաք հեր նէ սէպպպէ կէլիբան կէլսին, մէգքիւր իլաճը ահտատ տէֆ օլուր։

Բարիզատ թէպու օգաղընտա
47 նումէրօյը մահալատ տիր։

ՇԱԿԻԴԻ [Միկրէն] եանի եարբմ պաշ ադրբաք նէհէտէթ քէնտի իլաճընը պուլմրշ տրը։

Մանբէլիէլի Տօղթ. Ալքիէ պու զկիգէմէթ իլաճը իթթիրա իթմիշ վէ պինդէրճէ սինտատ ատէֆ ճաղիպէտէ պիր կիւզէլլիք վէրիր։

Կիւլ չիչինիմի [Օղէ տը Վ.իօլէթ] տէրէնին եումաշալրգ վէ թէմիզլիկինի պաղը ապալարդ, հալաճա օյան ֆէնալարարտան տա տէրէնի մուհաֆիզա իսրէ։

Զամպագ չիչինիմի [Օղէ տը Լէ.] եիւզլէրէ թապպի պիր պէյալրգ, մերմեր կիպի պիր թէմիզլիք վէ ճաղիպէտէ պիր կիւզէլլիք վէրիր։

Կիւլ չիչինիմի [Օղէ տը Օղ.] տէրէնին կիւլ բէնկինէ պիր բէնզագ, վէ սիմպէ պիր լէ.թաթէթ վէրիր։

Գրբմրզը կիւլ չիչինիմի [Օղէ տը Օղ Բուշ, քչ եարբրզ եանդագարա մանսուսա օլարագ մուհէտատտեն քէշի ու իթթիրա օյանմրշ տրը] եալընրզ պիր տէֆա Հարիճէէ գուլլանրլարգտա, թէնէ զպէրէ կիւզէլ վէ զպէրէ թապպի պիր գրբմրզը բէնգ վէրիր։

Պեգիմ Օղէլէրինիգ վանէնասբլյա սինայէ կէլէն Հիւսնիւ ՀՀմմ՝ բէք թապպի պիր սուբէթատ պուլուտնարընտան, էն միւտագգիգ կէօզլէր պիլէ պուռնն սանամլա եարբլրմրշ օլուտրը ֆագգ իտէմէզ։

Իսթէք իտէն գատրլարա վէրիլմէք իւզրէ տեբօղիթօլարտա մէգքիւր Օղէլէրին տտիր մուհթէլիֆ լիսանլարտա մուհֆասսալ թարիֆնամէլէր մէվճուտ տրը։

Պէգիլիք տեբօղիթօսը՝ Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Ազաճամիրխանտ 469 նումէրօյը Տէլլա-Սուսա էզգանանէսի տիր։

Գալաթատա Գարաքէյտտ Գասթօրիտոս էզգանանէսի—Զինճիրլի խան գարշրընտա Վ.թիալես Օսպէրթ Պէկար էզգն — Պէշիքթաշտա Մերքեզ էզգն — Պեպէքտ Ա. Բարատաքի էզգն — Եէնիքեօյտտ Ժ. Պաբօճէի էզգն — Թարապիատա Ս. Սբանօրուլը էզգն — Պէշիկ-քտրէտտ Մարմրիքէտես էզգն — Իսկիտարատա Ս. Նօբլօրուլը էզգն — Գասրքէյտ Մոտատա Անթիբա էզգն —Պէշիկ Ատատտա Իզմիրիտինին Ֆրանսզ էզգն —Հէյզելիտտ Թոմատես էզգն — Սթամպօլատա Պաղչէ գարաբուրնատա Իբի Գարուլը էզգն — Ճըղալ Օղլուտնատա Ֆ. Թէրճիման էզգն — Սարաճխանէտտ Ֆոթտաքի էզգն —Սամանթիատտա Ճիսմանի Իսատա էզգն — Մարդրիքէօյտտ Ապգզ Ազաճատա Ժ. Տէմէթրէ էզգն — Ֆէնէրատ Թոմատտա էզգն — Խաքէյտտ Գիլիսէ Ճատտէսինտէ Ն. Տէմէթրիատես էզգսխանէսի։

L'EQUITABLE
Լ'ԷՔԻԹԱԲԼԸ
ԵԱՆԿԵՆԱ ԳԱՐԵՐ
ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ
Շիրքէթին մերքէզի
Բարիզատ Կրէտրի սօգաղընտա Ն. 5
Պու գումբանեա՝ էհվէն շերաֆէլ եանկրնա գաբզը էշնա վէ մանպիսա, էմրաբ, կէօմրիւքտ վէ եա տեբօղիթօտա մալ վէ էմրատա սիկուրթա իտէր։ Զիյրտէքի սահիպը իմզայա միւրաճաաթ օլընա։

Տեբսատեթատ Պաղչէ-Գարուսընտա Թաշ խանատա 40 նումէրօտա Լէքիթապլ վէ Ավէնիր տէ Ֆամիլ սիկուրթա գումբանեալարընն ումումի ածէնթէսի՝ Մ. ՊԵՏՐՈՍ ԱՄՊԱՐՃԵԱՆ։

L'AVENIR DES FAMILLES
Լ'ԱՎԵՆԻՐ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ
ԵԷՆԻՏԷՆ ՍԷՐՄԱՅԷ ԹԷՇԳԻԼԻ ԻԶԻՒՆ
ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԸ ՄԻԻԹԷԳԱՊԻԼԷՍԻ
Շիրքէթին մերքէզի
Լիոնատ Ռէբիւպլիք օգաղընտա Ն. 61
Իչպու մանիպէ սիկուրթաը գումբանեալարընն քէսրալը միւթէթլիթի իւճրէթլէրինէ գապտ օլունմագ իւզրէ վէրուռնէր սահիպը իմզայա միւրաճաաթ օլընա։